

ÚJRASZÜLETÉS

Tény-e vagy tévedés?

Írta: Geoffrey Hodson

Fordította: V. E.

TARTALOMJEGYZÉK

- I. FEJEZET A NÉGY FŐ PROBLÉMA
 - Az igazság
 - A sors
 - Csodagyermek és valódi visszaemlékezések
- II. FEJEZET A PROBLÉMÁK MEGOLDÁSA
 - A tökéletes ember
 - Az idő problémája
 - A válasz: az újraszületés
 - Ifjú lángelmék
 - A pontos emlékezés
- III. FEJEZET A SZOKÁSOS ELLENVETÉSEK
 - Nem kívánunk újraszületni
 - A lélekvándorlás
 - A kényszer
 - Elválás szeretteinktől
- IV. FEJEZET AZ ÚJRASZÜLETÉS ÉS A KERESZTÉNYSÉG
 - Illés és Keresztelő János
 - Az atyák vétke
 - A tökéletesség elérése
- V. FEJEZET A KERESZTÉNT DOGMÁK VÁLTOZÉKONYSÁGA
 - A vallás igazi mibenléte
- VI. FEJEZET EMLÉKEZÉS ELŐZŐ ÉLETEKRE
 - Az emlékek visszaszerzése
 - Mme Raynaud fölfedezi előző otthonát
 - Találkozás gyors újraszületés után
 - A visszaemlékezés részleteinek megerősítése
 - A múlt életre való emlékezést jogilag is elismerik
 - Megerősített visszaemlékezés
 - Visszanyert emlékezet és képesség
 - Az újraszületett katona
 - Az ösztön, mint emlékezés
- VII. FEJEZET CSODAGYERMEKEK
 - Nyolcéves fiú nyolcvan-tagú zenekart vezényel
 - Skót csodagyermek
 - Mozart, a zenei csodagyermek
 - Az emlékezés tudatos visszaszerzése
 - Az ember tökéletesíthetősége
 - A problémák megoldása
- VIII. FEJEZET A TAN LÉNYEGE
 - Idő és alkalom
 - Leszállás a testbe
 - A halál utáni élet

A nirvána elérése
IX. FEJEZET AZ OK ÉS OKOZAT TÖRVÉNYE
 Speciális teremtés, véletlen vagy törvény
 A véletlen
 A törvény
 Összhang és zűrzavar
 Út a béke felé
X. FEJEZET A KARMA A BIBLIÁBAN
EPILOGUS

I. FEJEZET

A NÉGY FŐPROBLÉMA

Ez a könyv annak a tannak kifejtése céljából íródott, amelyet számtalan ember a legrégebb idők óta igaznak fogad el, és amely szerint az ember egymásután következő földi életeken át a szellemi tökéletességig fejlődik. Ez a hit különböző formákban az emberek hatalmas tömegei számára vizsgáztatás és inspiráció volt, és ma is az. Az újraszületés tanát tehát igen érdemes megvizsgálni.

Eltekintve a közvetlen szellemi észleléstől, az igazság miféle próbáját alkalmazhatjuk rá? Milyen módon lehet megállapítani, igaz-e vagy sem az újraszületés? Használhatjuk az okoskodást és az intuíciót, de van még egy próba: az, hogy az élet bizonyos alapvető problémáira alkalmazzuk, és én itt most erre törekszem.

Az igazság.

E problémák közt a legelső az emberi dolgokban megnyilvánuló igazság, a látszólag meg nem érdemelt emberi szenvedésnek – különösen kis gyermekekének – és az isteni igazságosságának együttes létezése. Dryden azzal tette föl ezt a kérdést, hogy kijelentette:

„Az ínségben lévő erény és a diadalmaskodó bűn teszi ateistákká az embereket.”

Kétségtelen, hogy előfordul, sőt tartósan előfordul olyan emberi szenvedés, amelyhez nem találni vele arányban álló bünt, és ez valóban mintha tagadná, hogy a méltányosság elve uralkodik.

Erről az első problémáról a keresztényeknek azt mondják – és ők el is hiszik – hogy a fölöttük és bennük uralkodó Isten igazságos Isten, továbbá, hogy igazságosságát, bár abszolút, mindig enyhíti az irgalmasság. Úgy mondják, hogy Isten igazságát Isteni gyöngédséggel szolgáltatja mindennek, amit teremtett. „Isten... nem tűri, hogy jobban megkísértsenek, mint amire képesek vagytok; de a kísértéssel együtt utat nyit a menekülésre is, hogy el tudjátok viselni.” – Isten tudomása nélkül egy veréb sem hullhat le a fáról. – Az emberi szív elfogadja ezt a hitet. Az emberi lélek ösztönszerűen kész hinni és áhítatos szeretettel tisztelni az istenien igazságos és könyörületes Istent, a mindent szerető Mennyei Atyát.

Mégis, aki figyelmesen szemléli az egyetemes emberi tapasztalatokat, főként pedig a szenvedést, nehezen tagadhatja, hogy az emberi dolgokban – legalábbis látszólag – a legkegyetlenebb igazságtalanság mutatkozik. Egy gondolkozó ember sem hunyhatja be szemét tartósan például az egészség és az alkalmak egyenlőtlensége előtt, amelyek közé ártatlanul és tehetetlenül születnek a gyermekek. Ebben, és annyi másban is, az embernek el kell ismernie, hogy méltánytalanság mutatkozik. Némelyik gyermek egészséges testtel, meleg otthonokba születik, ahol szeretik, gondozzák, és megadják neki a lehetőséget a boldogságra és a haladásra az életben; millió más gyermek azonban a legnagyobb nehézségek közé születik. Némelyikük teste rossz alkatú, betegséggel fertőzött. Mások vakon, süketen és némán születnek, és nyilván már születésüktől fogva a legkorlátoltabb, ha nem a legnyomorultabb életre vannak ítélve. Megint más gyermekek bűnnel, szegénységgel, szennyel és betegséggel terhelt családokba születnek; születésüktől kezdve nem szeretik őket, éheznek, elha-

nyagoltak, verik őket, amíg fel nem nőnek. Az életet a legsúlyosabb hátrányokkal kezdik és némelyikükből megrögzött bűnöző lesz.

Ha egyedül csak ezt az egy jelenséget figyeljük meg: a születés egyenlőtlenségét, az értelem aligha kerülheti ki a kérdést: „Ha van igazságos, szerető és könyörületes Isten, ugyan miért engedi, hogy időtlen időktől fogva tartson ez a kegyetlen igazságtalanság? Miért jönnek gyermekeinek milliói a mennyből erre a világra olyan körülmények közé, ahol az egészség, a boldogság, a beteljesülés gyakorlatilag lehetetlen számukra?” Ez, részben, az első nagy probléma: a világban tapasztalható látszólagos igazságtalanság.

A sors.

A második kérdés az emberi lét értelmére és végső céljára vonatkozik, ha van egyáltalán célja. Lehet, hogy pesszimistáknak bélyegezzük meg azokat, akik fölismerek az emberi élet bizonytalanságát, látszólagos reménytelenségét és céltalanságát, de a megbélyegzéssel még nem feleltünk a kérdésre, amelyre a figyelmet fölhívják, mert ez a második probléma abból a tényből keletkezik, hogy az emberi nem nagy része az életet a félelem állandó árnyékában éli le, és ezt az árnyékot az anyagi bizonytalanság, a betegség, a gazdasági válság és a háború félelme veti rá. – Az úgynevezett pesszimistának jó oka van föltenni a kérdést: „Miféle reménység lehet egy élet számára, amelyet bármely pillanatban elviselhetetlenné lehet tenni vagy el is lehet söpörni? Miféle jövődő várhat egy olyan emberiségre, amelyet állandóan tizedel a háború, a ragály, az árvíz, az éhínség és a betegség?”

Miféle fényt lehet találni egy olyan világban, amelyet e sötét felhők árnyékolnak be? Mi értéke és célja lehet az ilyen életnek?

Csodagyermek és valódi visszaemlékezések.

A harmadik probléma az, hogy vannak csodagyermek, fiatal fiúk és leányok, akik olyan virtuozitást mutatnak, amelyet sem az átörökkléssel, sem előzetes tapasztalással nem lehet megmagyarázni.

A negyedik talányt az a nagyszámú ember adja fel, aki azt állítja, hogy emlékezik előző életeire, és akiknek emlékezéseit némely esetekben az támasztja alá, hogy elbeszélnek történeti eseményeket, amelyekről más módon nem szerezhettek tudomást.

Ez az a négy nagy kérdés az emberiség előtt, amelyekre az újraszületés és a kiegyenlítő törvény tanát szándékozom alkalmazni, hogy kipróbáljam e két tan igazságát.

II. FEJEZET

A PROBLÉMÁK MEGOLDÁSA

Amikor megoldást kívánok nyújtani az előző fejezetben megállapított négy problémára, abból a bölcsességből fogok meríteni, amely hosszú korszakokon át halmozódott fel és öröklődött át, amelyet a régi időkben ősi Bölcsesség néven ismertek.

Az alexandriai görög bölcselők „Theosophia”-nak, Isteni Bölcsesség-nek nevezték, a modern időkben pedig „Teozófia” néven ismeretes. Mert ezek nem új problémák. Az emberi értelem már az emberi észlelés, okoskodás és kutatás képességének hajnalától fogva észrevette és próbálja őket megoldani.

Előljáróban azt mondhatom, hogy az ősi Bölcsesség tanítása szerint valóban isteni igazságosság uralkodik a világon, és hogy van értelme és célja az emberi életnek.

A látszólagos igazságtalanság ellenére a valóságban tökéletes igazságot biztosít minden emberi lény számára a kiegyenlítés törvénye, az ok és okozat törvénye.

A tökéletes ember.

Az élet célja az Ősi Bölcsesség szerint, az emberi lélek, a szellemi én kibontakozása tökéletes emberré, a beteljesülés és a legmagasabb fejlettség állapotába, amelyet Pál apostol az efezusbeliekhez írt levele IV. részének 13. versében így határoz meg:

„amíg eljutunk mindnyájan az Isten Fiában való hitnek és az ő megismerésének egységére, a tökéletes emberig, Krisztus mértékének tökéletességéig.”

Ez a teozófia szerint is az emberi élet célja.

Ezért vagyunk itt; ez a nagy felszabadulás, ami felé mindnyájan tartunk. Ezért túrjuk el sokféle bajainkat és ezért éljük át fölemeltetéseinket és örömeinket. Minden eszköz, ami által az ember lelkében kezdettől fogva potenciálisan benne lévő isteni képességek kicsíráznak és a magszerű állapotból a teljesen kibontakozott állapotba fejlődnek.

Az Ősi Bölcsesség azt is hangoztatja, hogy a tökéletesség elérése teljesen bizonyos minden ember „szellemi lelke” számára. Egy napon mind engedelmeskedni fogunk a Bibliában kapott parancsnak: „Legyetek azért ti tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok tökéletes.” (Máté, V. 48.)

Az idő problémája.

A gondolkozó elmében azonban kikerülhetetlenül fölmerül a szükséges idő és alkalmak problémája; mert egyetlen, még teljes hosszúságú élet sem nyújthat elegendő számú és változatosságú élményt, ingert és alkalmat a tökéletes ember állapotának eléréséhez. Az emberi élet kiteljesülését: a testileg, értelmileg és szellemileg tökéletessé válást, – bizony, lehetetlen egyetlen, rövid emberi élet alatt véghezvinni.

Ha csak egy élet van, a Krisztusság elérésének feladata reménytelen feladat. Az ember eleve kudarcra van ítélve, mégpedig a megfelelő idő és alkalom híján, amelyben kibontakoztathatná minden emberi képességét, legyőzhetné minden gyöngeségét, és végül megnyílváníthatná minden isteni képességét.

A válasz: az újraszületés.

Ha azonban igaz az újraszületés, ha igenis, újra meg újra visszatérünk a földre, minden alkalmalmmal növekedvén egy kicsit, akkor megvan a lehetősége a teljes kibontakozásnak. Ha mindegyik élet végére pár lépéssel előbbre haladtunk – egy-egy különösen sikeres élet végén talán sok lépéssel – a nagy cél felé, akkor számos ilyen élet végezetével elérjük a tökéletességet. Ha ezek a föltételek, amelyek mellett az emberi életet tervezik és leélik: csaknem végtelen lehetőségek tárulnak ki mindnyájunk előtt. A jövő, amely előttünk áll, csupa fény és a spirituális győzelem ígéretével terhes. Nem nehéz megértenünk, mennyi reménységre ihletne, mennyi bizodalmat és bátorságot adhatna egy ilyen hit az életek sorozatán át végbemenő szellemi fejlődésben azoknak, akik számára elfogadható.

Ifjú lángelmék.

A csodagyermek, akik már korai ifjúságukban meglepő természetes képességeket mutatnak, amelyekkel kitűnnek a többiek közül – például a matematikában, az irodalomban vagy a művészetek valamelyik ágában – olyan emberek újraszületései, akik múlt életeikben fölényes tudást szereztek az illető dologban, és most magukkal hozták szerzett képességeiket, természetes „adottságok” formájában.

A pontos emlékezés.

Vannak, akik pontosan elbeszélnek történeti eseményeket, azt állítva, hogy részt vettek bennük, és semmiféle természetes módon nem szerezhettek róluk tudomást; ez azzal magyarázható, hogy ezeknek az eseményeknek emlékét áthozzák az egyik testből a másikba. Ha pedig elbeszéléseiket kivizsgálják és igaznak találják, mint pl. e könyv VI. fejezetében említendő esetekben, ezek az emberek valóban előző életeikre emlékeznek.

Röviden ezek azok a megoldások az előbb említett négy problémára, amelyeket az újraszületés és a karma tanának elfogadása tesz lehetségessé. Később, e mű során részletesen is kifejtjük e megoldásokat.

III. FEJEZET

A SZOKÁSOS ELLENVETÉSEK

Vajon valóban igazság van-e az újraszületés és a karma elmélete mögött?

Vajon tényeken alapulnak-e ezek az időtlen régiségű tanok?

Ezekhez a kérdésekhez egészen nyílt elmével kell közeledni, mert az előítélet a tudás megszerzésének egyik legnagyobb akadálya. Nem furcsa-e, hogy míg a keleti népek időtlen időtől fogva az élet alapvető és kétségtelen tényeként fogadják el az újraszületést, mi nyugatiak habozunk egyetérteni velük? Hogy megkönnyítsem az újraszületés tanának előítélet-mentes vizsgálatát, most néhány gyakoribb ellenvetéssel foglalkozom és igyekszem mindegyikre válaszolni.

Nem kívánunk újraszületni.

Az egyik legáltalánosabb ellenvetés abból származik, hogy visszariadunk a testben való élettől és a szenvedéstől, ami a fejlődés mostani fokán az ember osztályrésze. – „Nem akarok én ide visszajönni – mondják oly sokan – egyszer is elég volt belőle.” –

Az ember csak részvétet érezhet azok iránt, akiknek élettapasztalatai olyanok voltak, hogy erre a következtetésre jutottak. De az újraszületés tana szerint ez ellenvetés semmis és tévedésen alapszik. Az újraszületés ugyanis nem jelenti azt, hogy mostani énünkben térünk vissza a földre. Mi nem születünk újra. Személyes énünk, testi és lelki jellemvonásaival, nevével, fajával, nemével és nézeteivel – ez a személy nem tér többet vissza.

A teozófia szerint ideiglenes, halandó testünket végérvényesen félretesszük, úgyhogy nem jelenhetik meg többé, és később ugyanez történik érzelmi és értelmi testünkkel is. (Lásd Annie Besant: Death and After; és Geoffrey Hodson: The Mystery of Death.)

Az, amit idelent általában önmagunknak tartunk, a valóságban egyáltalán nem a mi igazi énünk. Az ember igazi Én-je örök, halhatatlan szellemi lény, amely igen különbözik, élesen elválnak a fizikai testtől még addig is, ameddig benne lakozik; minthogy pedig halhatatlan és örök, nem hal meg, nem halhat meg. A test viszont, minthogy halandó, természetesen elmúlik. Mivel volt kezdete, kell, hogy vége is legyen. – A Szellemi Én állandó, örökké tartó; sohasem volt kezdete, tehát sohasem lehet vége sem. Ezt a roppant fontos igazságot gyönyörűen fejezi ki Sir Edvin Arnold költői fordítása, amelyet a nagy hindu szentírásról, a Bhagavad Gitáról készített:

A szellem sohasem született; a szellem nem hal meg soha;
Minden időben volt az; álom a Kezdet és a Vég!
Születés és halál nélküli, változatlan marad a szellem;
Hozzá nem fér a halál, háza bár mint a halott.

(A mennyei ének)

Az újraszületés tana szerint az, ami újraszületik, az Isteni Én, a halhatatlan, Zarándok Isten az emberi testben, nem pedig a halandó, testi ember, futó érzéseivel és gondolataival. Amikor tehát az újraszületés ellenvetéseként azt gondoljuk és mondjuk, hogy: „Nem óhajtok visszatérni”, – nem kell félnünk. Úgy, amilyenek rendszeren ismerjük magunkat, nem térünk vissza. Az isteni lényeg, a Szel-

lemi Én születik újra, megszerzett, egyéni jellemvonásaival. Ennek a gyakori ellenvetésnek illetően elintézésével remélem, hogy eltakarítottunk az útból egy nehézséget.

A lélekvándorlás.

Egy további ellenvetés azon a lehetőségen alapul, hogy az újrászületés folytán a lélek emberi testből állati testbe költözhetik. Ez a tannak egészen téves felfogása, tehát mint ellenvetés érvénytelen. Ha az élet bármelyik formában elérte már egyszer a kibontakozásnak valamelyik fokát, késlekedés vagy elkalandozás lehetséges ugyan, de igazi visszaesés soha.

A kényszer.

Sokan azt a gondolatot nem bírják elfogadni, hogy a születésbe való leszállás folyamatát külső erő kényszeríti reánk, akaratunk ellenére. – Erre azt válaszoljuk, hogy az új csecsemőtestbe való leszállás impulzusa a Szellemi Én-ben, az újrászülető princípiumban keletkezik. Az Isteni Akarat expanzív nyomását – és ez az Akarat az egész világegyetemben a fejlődés egész folyamata mögött rejlő erő – az emberi Monád-Egó, a Szellemi Én, belső elhatározásnak érzi, nem pedig külső, ellenállhatatlan parancsnak. Minthogy csak egyetlen Isteni Akarat, egyetlen Isteni Élet és egyetlen Isteni Értelem van – Háromság az Egységben – az egész természetben és minden emberben kell, hogy az Isteni Hármasság, ami az ember legbensejében lakozik, a mindenben ottlévő egyetlen nagy Istenség része, tőle semmiképp el nem választott része legyen.

Ennek az alapvető és szétbonthatatlan egységnek következtében az ember Szellemi Én-je semmiképpen sem kívülről fogadja be az anyagi formákban fejlődés céljából való önkifejeződés ösztönét, a Szellem nyomását. Belső késztetés, nem pedig külső kényszer kezdeményezi a formák sorozatában való testetöltést. A kozmoszban csak egyetlen Szellemi Akarat van, és az ember Monádjának akarat-oldala ennek megtestesülése.

E tény teljes fölismerése a legmagasabb rendű látomás, cselekvéssel való megerősítése pedig a jólét titka. Az ember Szellemi Én-je tehát önként vállalja az alkalmat, amely révén a földi élet által nyújtott élmények során előrehaladhat fejlődésében.

Az ember Monádja önmaga késztetésére indult el zarándokútjára a tökéletesség felé. Önmaga késztetésére száll le minden újabb fizikai formájába is.

Elválás szeretteinktől.

Vannak esetleg olyanok, akik azzal a megokolással húzódoznak az újrászületés tanának elfogadásától, hogy az újrászületés annyira elválasztja az embert szeretteitől, hogy teljesen kizárja a későbbi egyesülés minden lehetőségét. – Ez az ellenvetés is semmis. Sem a születés, sem a halál, sem pedig az újrászületés nem tudja egészen vagy véglegesen elválasztani egymástól azokat, akik között mély szellemi, értelmi vagy testi kapcsolat képződött.

Szellemi Én-jükben, amelyben a legszorosabb vonzódás keletkezett, örökre egyek, akár földi testben vannak, akár nem, mert abban a tudatállapotban, amely az ember Szellemi Én-jének tartós állapota, lehetetlen az elkülönülés, ismeretlen dolog az elválás. Sőt, tovább megyünk: az ennyire szoros kapcsolat azt hozza magával, hogy újra meg újra, körülbelül egyidőben jöjjenek le testetöltésbe, mégpedig olyan körülmények közé, ahol találkozásuk valószínű, mert lelkük rokonsága és az ok és okozat törvénye egymáshoz vonzza őket. A találkozásakor pedig, noha az új agy az emlékezet székhelye, talán nem emlékezik a régi intim kapcsolatok részleteire, de a szívek megszólalnak, kölcsönös vonzást éreznek és megújul a szeretet, néha bizony már az első látásra. Megint kialakul egy életre szóló viszony, amely a különböző testetöltésekben különbözik. Lehet szülői, gyermeki vagy – a családon belül vagy kívül – testvéri. A szeretet minden újabb kapcsolatban mélyül, önzetlenebbé, nemesebbé lesz, míg végül eléri a tökéletes szeretet állapotát, ami a tökéletesült élet. Bizonyíték van arra, hogy méz miután magunk mögött hagytuk az emberi világot és beléptünk az emberfölötti világba, a szoros kapcsolat tovább folytatódik abban az együttműködésben az Egy Akarattal, ami az Adeptus életére oly jellemző.

IV. FEJEZET

AZ ÚJRASZÜLETÉS ÉS A KERESZTÉNYSÉG

A keresztény vallás követői gyakran azon az alapon teszik meg ellenvetéseiket az újrászületés tana ellen, hogy e tan elfogadása megsértené a keresztény tanítást. Igaz ugyan, hogy a VI. században a konstantinápolyi zsinat kimondta, hogy a lélek pre-exisztenciájában való hit eretnokség, de a Szentírás, ha megvizsgáljuk, igen erősen azt a látszatot kelti, hogy abban az időben, amikor íródott, általánosan elfogadott tan volt az újrászületés, és hogy Krisztus Urunk maga is hitt benne. Akár így volt, akár nem, a keresztény tanok tanulmányozója méltán kérdezheti, vajon az a határozat, amelyet egy csoport ember a VI. században hozott, még ma is kötelező-e.

A keresztényeknek ez az ellenvetése, amelyet a tanokhoz való hűtlenséggel indokolnak, elég fontos ahhoz, hogy kissé részletesebben megvizsgáljuk. E vizsgálatból az derül ki, hogy az újrászületést semmiféle egyetemes egyházi zsinat sem ki nem nyilvánította, sem el nem vetette, sem pedig egyetlen hitvallás sem, amelyet valamely zsinat elfogadott. Az a konstantinápolyi zsinat, amelyik 543-ban eretnokségnek nyilvánította Origenes tanítását a lélek pre-exisztenciájáról és megerősítette a speciális teremtés tanát, nem volt egyetemes, tehát nem volt egyetemesen elfogadandó sem. Helyi, nem pedig ökumenikus (egyetemes) zsinat vagy szinódus volt. Ezenkívül nem az újrászületést ítélte el, hanem csupán a pre-exisztencia tanát, amelynek pedig semmi köze sincs az újrászületéshez. Origenes azt tanította, hogy az Isten minden lelket a teremtés kezdetén angyali léleknek teremtett. Ez állapotukban vétkeztek, és hitehagyásuk miatt anyagi testbe költöztették őket. A pre-exisztenciának ezt a változatát nyilvánították eretnokségnek. De akárhogy is van, az ily régen elítélt eretnokséget nem kell még ma is különösen fontosnak tekinteni. Az igazság sokkal fontosabb, és egy elítélt eretnokségből is kiderülhet, hogy igazság, mint ahogy megtörtént például Galilei esetében, amikor egy helyi római egyházközség elítélte Galilei heliocentrikus tanítását és kényszerítette, hogy visszavonja. Galileinek igaza volt, a szóban forgó egyháznak pedig nem. Így tehát egészen jogos volna, ha a keresztény vallásnak mind papjai, mind hívői hirdetnék és hinnék mind a pre-exisztenciát, mind pedig az újrászületést.

Illés és Keresztelő János.

Maga a Biblia is tanúságot tesz arról, bár elismerjük, nem egészen meggyőzően, hogy Krisztus Urunk idejében általános volt a hit az újrászületésben. Az Ószövetségben a próféták megjósolják, hogy valamelyikük újra megjelenik. Ézsaiás így beszél egy hírnökről és egy Messiásról:

„Egy szó kiált: A pusztában készítték az Úrnak útját, ösvényt egyengessetek a kietlenben a mi Istenünknek!”

(Ézsaiás, IV.3.)

Malakiás próféta ezt írta:

„Imé, én elküldöm néktek Illést, a prófétát, mielőtt eljön az Úrnak nagy és félelmetes napja.”

(Malakiás, III.23.)

Ez a prófécia az Újszövetségben teljesül be. Lukács, evangéliumának első fejezetében elmondja, miként fogantatott Keresztelő János, és miként ígérte meg ezt egy angyal jövődő atyjának, Zakariásnak. Azt mondta neki, hogy Erzsébet, a felesége, foganni fog és fiat szül. A 17. versben Gábor arkangyal kijelenti:

„És ez ő előtte fog járni az Illés lelkével és erejével, hogy az atyák szívét a fiakhoz térítse, és az engedetleneket az Igazak bölcsességére, hogy készítsen az Úrnak tökéletes népet.”

(Lukács, 1.17.)

Erzsébet – bár élemedett korban volt – fogant, és megszületett János, a régi prófécia szerint, mint az Ur előhírnöke, aki Illés szellemében és erejében küldetett.

A hatodik hónapban ugyanaz az angyal, Gábor, megjelent a názáreti Máriának és megjelentette neki Jézust, az később Betlehemben meg is született. Máté feljegyezte, hogy hivatása teljesítésének közepén, Krisztus Urunk Keresztelő Jánosról szólva, ezt mondta:

„Mikor pedig azok elmentek, szólni kezdett Jézus a sokaságnak Jánosról:

Mit látni mentek ki a pusztába? Nádszálat-é, amit a szél hajtogat?

Hát mit látni mentek ki? Puha ruhába öltözött embert-é?

Imé, akik puha ruhákat viselnek, a királyok palotáiban vannak.

Hát mit látni mentetek ki? Prófétát-é? Bizony, mondom néktek, profétánál is nagyobb!

Mert ő az, akiről meg van írva: Imé, én elküldöm az én követemet a te orcád előtt, aki megkésztíti előtted a te utadat.

Bizony, mondom néktek: az asszonyoktól szültek között nem támadott nagyobb Keresztelő Jánosnál; de a legkisebb a mennyeknek országában nagyobb nálánál.

A Keresztelő János idejétől fogva pedig mind mostanig erőszakoskodnak a mennyek országáért, és az erőszakoskodók ragadják el azt.

Mert a proféták mindnyájan és a törvény Jánosig profétáltak vala.

És ha be akarjátok venni, Illyés ő, aki eljövendő vala.

Akinek füle van a hallásra, hallja.”

(Máté, XI. 7.-15.)

Később Máté ezt mondja evangéliumában:

„Mikor pedig Jézus Cezárea Filippi környékére méné, megkérde tanítványait, mondván: Engemet, Embernek Fiát, kinek mondanak az emberek?

Ők pedig mondanak: Némelyek Keresztelő Jánosnak, mások Illyésnek; némelyek pedig Jeremiásnak, vagy egynek a proféták közül.”

(Máté, XVI.. 13.-14.)

Ez a válasz az általános nézetet fedi fel, amely egyrészt a jövendöléseken, másrészt az újraszületés lehetőségébe vetett általános hiten alapult.

A zsidó történetíró, Josephus műveiben is találni utalásokat, amelyek azt mutatják, hogy az akkori palesztinai zsidók között általános lehetett az újraszületésbe vetett hit. Érdekes példája ennek Josephus beszéde azokhoz a zsidó katonákhoz, akik inkább választották az öngyilkosságot, mint hogy a rómaiak fogságába essenek:

„ Nem emlékeztek-é arra, hogy minden tiszta szellem, aki összhangban van az isteni elrendeléssel, az égi helyek legalacsonyabbikán él és idővel ismét leküldetik, hogy büntelen testben lakozzék; azoknak lelke azonban, akik önmagukat elpusztították, az alvilág sötét régiójába vannak száműzve.”

(A zsidó háború.)

Ezt teszi nyilvánvalóvá a vakon született ember esete is:

„És amint eltávozik, láta egy embert, aki születésétől fogva vak volt.

És kérdezik őt a tanítványai, mondván: Mester, ki vétkezett, ez-é vagy ennek szülei, hogy vakon született?

Felele Jézus: Sem ez nem vétkezett, sem ennek szülei; hanem hogy nyilvánvalókká legyenek benne az Isten dolgai.”

(János, IX. 1.-3.)

A kérdés, hogy vajon az az ember maga vétkezett-e és ennek következtében született-e világtalannak, tisztán mutatja azt a gondolatot, miszerint az igazság megkívánja, hogy az illető a vétket fizikai testben követte légyen el. Minthogy ez csak egyik előző földi életében történhetett meg, a kérdésben hallgatólag benne foglaltatik az újraszületésben való hit. Urunk válasza, amely mintha tagadná az újraszületést, többféleképpen magyarázható. Technikailag helyes azt mondani, hogy az új

személyiség, nevével, nemzetiségével és jellemvonásaival, nem felelős a tettekért, amelyeknek vakság lett a következménye.

A tettes határozottan egy másik ember volt, más névvel és más személyiséggel, még ha a két testben lévő Szellemi Lélek ugyanaz volt is. Az azonosság nem a testi emberben van, hanem a benső Istenben, amely zárandokúton van a tökéletesség felé, hogy – amint Urunk mondotta – „nyilvánvalókká legyenek benne az Isten dolgai.”

A kérdés ugyan nyilván magában foglalja a kérdezők hitét az újraszületésben, vagy legalábbis a tan ismeretét, Krisztus válasza ezzel szemben korántsem foglalja magában a tan igazságának tagadását. Még inkább úgy látszik, mintha inkább elismerné, hiszen sem meg nem dorgálta miatta tanítványait, sem nem tagadta. Felvilágosította a kérdezőket, hogy ebben az esetben a vakság oka nem a születés előtti vétkek volt. Lehet, hogy más okokból sújtotta azt az embert. Talán a benső Én fogadta el a testi vakságot, hogy az segítse benső igazságkeresésében, sőt rákényszerítse arra új testében, mert a vakságot inkább segítségnek tekintette, mint büntetésnek. Vagy az is lehet, hogy a vakságot mintegy ellentétül elfogadta valamely spirituális cél elérése ellenében. Bizonyos lelki nagyságot mintha mutatnának is ugyanezen fejezet későbbi versei, amelyekben a meggyógyított ember szilárdan kitart amellett, hogy Jézus a Krisztus, annak ellenére, hogy aki ezt vallja, azt kikergetik a zsinagógából (János IX.22.). Ezen felül, miután kikergették és Jézus megkereste és beszélgetett vele, elég benső éleslátása volt, hogy ezt mondja: „Uram, én hiszek!”, és azután imádja Krisztust,

Amikor ezt a kérdést vizsgáljuk, nem szabad elfelejtenünk, hogy a Biblia jelképes nyelven íródott, és olyan irodalmi műfajba tartozik, amelynek célja el is fedni és fel is fedni szellemi igazságokat. A vakság a szellemi világosság ideiglenes hiányának a jelképe. Krisztus részben a szellemi intuíciót is képviseli. Amikor a szellemileg vak ember intuíciója fölébred és aktív lesz, vagy – jelképesen szólva – találkozik Krisztussal és az meggyógyítja, azt mondják, hogy „a hályog le hull a szeméről”. Azt hiszem, ez a jelképes magyarázat az igazi, mert én a történetet a Bibliában található számos szépséges, miniatűr misztérium-drámának tartom, amelyek allegóriákkal és szimbólumokkal a lélek fölébredését ábrázolják, a sötétségből a világosságba. Azonban – a szimbolizmustól eltekintve – az Ur válasza, amint fentebb megállapítottuk, technikailag és tétélesen is helyes volt.

Később aztán a tanítványok megkérdezték a Mestert, miért íratott meg, hogy előbb Illésnek kell eljönnie, és igen figyelemreméltó választ kaptak. Máté így jegyzi fel a jelenetet:

„És megkérdenék őt az ő tanítványai, mondván: Miért mondják tehát az írástudók, hogy előbb Illyésnek kell eljönnie?

Jézus pedig felelvén, monda nékik: Illyés bizony eljő előbb, és mindent helyreállít;

De mondom néktek, hogy Illyés immár eljött, és nem ismerék meg őt, hanem azt mívelék vele, amit akarának. Ezenképpen az Ember Fiának is szenvednie kell majd őtőlük.

Ekkor megértették a tanítványok, hogy Keresztelő Jánosról szöla nékik.”

(Máté, XVII.10.-13.)

Márk ugyanezt ismétli :

„ De mondom néktek, hogy Illyés is eljött, és azt cselekedték véle, amit akartak, amint meg van írva ófelőle.”

(Márk, IX. 13.)

Ez egyértelmű és kikerülhetetlen. Illés újraszületése ez, amelyet egy próféta megjósolt, amelyben a zsidó nép hitt, és amelyet Jézus is megerősített, a Krisztus. Illés, akit számos évszázaddal előbb felragadtak a mennybe, mint Keresztelő János tért vissza a földre, és fölvetett egy új testet, amely előző testetöltésének bizonyos jellegzetességeit viselte magán, főképpen zord megjelenését és „bőrövet ágyéka körül”.(Királyok II. Könyve, I,8, és Máté III.4.)

Keresztelő János maga tagadta, hogy Illés volna (János 1.21.-25.). Igen szokatlan dolog azonban, hogy valaki emlékezzék előző életeire, mielőtt a spirituális és okkult fejlődés bizonyos fokozatára eljutott volna. Urunk magasabb fokú tudás alapján szólott és azt is mondta, hogy ámbár János nagy próféta, de „aki legkisebb a mennyeknek országában, az nagyobb nála” (Máté, XI,11.), Ez arra en-

ged következtetni, hogy János spirituális rangfokozat tekintetében nem volt hasonlítható egy Beavatotthoz, még egy elsőfokú Beavatotthoz sem. 1.)

Urunknak ezt a megállapítását némileg alátámasztja Jakab levele (V.17.): „Illyés ember volt, hozzánk hasonló természetű”^{*} Ilyen körülmények között nem meglepő, hogy János nem emlékezett előző életeire, de tagadásának semmiképpen sincs meg az a súlya, mint Urunk saját állításának.

^{*} A tökéletesség felé haladva, bizonyos egész magas fokokon azok, akik már előttünk járnak, próbáknak vetnek alá, és ha ezeket sikerrel kiálltuk, „beavatnak” a lét mind mélyebb misztériumaiba. Az ötödik „beavatás” után éri el az immár emberfölötti ember azt a fokot, amelyet e könyv más helyén „adeptusság”-nak neveznek.”A fordító.)

Az atyák vétke

A második parancsolatban azt mondatják Istennel, hogy „megbünteti az atyák vétkét a fiákban harmad- és negyedízigen”. (Mózes II. Könyve, XX.5.). Azok, akik az újraszületés elvét vallják, az egymásután! életek személyiségeit a következők szüleinek szokták mondani, némileg ugyanabban az értelemben, mint a közmondás, hogy „a fin a férfi atyja”, ami nem azt Jelenti, hogy a fiú, amíg még gyermek, egy felnőtt ember atyja, hanem hogy a fiú embrionális férfi. Ugyanígy minden élet az elődjének szüleménye, kivált ami a velünk született képességeket, jellemvonásokat és sajátos hajlamokat illeti. Ha így fogjuk fel, a megállapítás teljesen igaz.

Ha azonban csak egyetlen élet van és a gyermekek, akiknek atyáik vétkeiért szenvedniük kell, egészen különálló szellemi lények, akkor a Mindenek Atyjának groteszk és barbár igazságtalanságot tulajdonítunk; ennél jobb még az ateizmus vagy az agnoszticizmus is, mert – amint lord Bacon mondotta – „Jobb, ha nincs semmi nézetünk Istenről, mint ha olyan nézetünk van, ami méltatlan Hozzá, mert az egyik hitetlenség, a másik azonban istenkáromlás”. Hogyha azonban a bibliai kijelentést újraszületési értelemben vesszük, hogy tudniillik az ember jelen életében azoknak a tetteknek gyümölcseit és következményeit aratja le, amelyeket előző életeiben hordott testeiben követett el, akkor az Istennek tulajdonított szavak az eszményi Igazságosság kifejezései. Egy nagy teozófus látnok ezt írta:

„Az ősi Bölcsesség azt mondja, hogy valahol a természet emlékezetében mindegyik gyermekének minden cselekedete önmagától felvésződik, és hogy e magunk írta följegyzésből folyik – angyali irányítással – az emberek és a nemzetek változatos sorsa, Így azt állítják, hogy amit most elérünk tehetségben és képességekben, azt a múltban szereztük meg magunknak; hogy mostani gondolataink és tevékenységeink határozzák meg jövőnket, és hogy a dolgok teljességében sehol sincs semmiféle Igazságtalanság, sehol sincs szeszély vagy részrehajlás.” (Annie Besant)

A tökéletesség elérése.

Már utaltunk a parancsra, amelyet Krisztus követőinek adott :

„Legyetek tehát tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok tökéletes!” (Máté V.48.)

Ha az ember csak egyetlen életet kapna arra, hogy ezt a tökéletességet elérje, a cél csaknem minden emberi lény számára megvalósíthatatlan volna, és Urunk olyan eszményt állított volna az emberiség elé, amelyet lehetetlen megvalósítani. Minthogy az Ő bölcsessége tökéletes, roppant valószínűtlen, hogy ezt tette volna. Ha azonban mindenki csaknem korlátlan időt és minden szükséges alkalmat megkap sorozatos életeiben, hogy elérje az elébe állított célt, Urunk szavai nem annyira felszólítást tartalmaznak, mint inkább minden ember sorsának leírását. És valóban, az eredeti görög szövegben, valamint a Szentírás javított angol kiadásában a parancs egyszerű ténymegállapítássá válik :

„Ti tehát tökéletesek lesztek, amint a ti mennyel Atyátok is tökéletes.”

V. FEJEZET

A KERESZTÉNY DOGMÁK VÁLTOZÉKONYSÁGA

Ha tanulmányozzuk a kereszténység kezdetét és az egyház történetét az első évszázadtól fogva, kiderül, hogy igen sok változás állt he azoknak a hiedelmeknek számában és mibenlétében, amelyeket bizonyos keresztény testületek a keresztény vallás lényeges alkotórészeinek tartottak. A geocentrikus rendszer igen jól példázza az olyan hittételt, amelyben ha valaki nem hitt, mint például Galilei, eretneknek tartották. Más hiedelmek vagy megváltoztak, vagy eltűntek, mert a fejlődő ember kinőtte őket. Nyilvánvaló tehát, hogy sohasem voltak az üdvösséghez okvetlenül szükséges hittételek, és némelyikük egyszerűen nem is volt igaz. Következésképpen nem lehet józan ésszel és igazságosan azt állítani, hogy más tanokat csak a szószerinti és mai értelmezésben tolmácsolhatnak azok, akik magukat keresztényeknek vallják.

Így aztán az egész kérdés, hogy mi alkotja és mi nem a keresztény ortodoxiát, igen cseppfolyós állapotban marad. És valóban: sokan vannak ma is, akiknek igen nehéz szószerinti és végleges igazságnak elfogadni az olyan dogmákat, amilyen pl. az Ó- és Újszövetség csalhatatlansága; az, hogy az egész emberiség egyetlen ősszülő-pártól származik; hogy a nemzés aktusa náluk bukást és súlyos vétséget jelentett, ami aztán tovább származott az egész emberi nemre, mint „eredendő bűn”, és amely beszennyezte az emberi nem minden egyes tagját; hogy azután néhány ezer év múlva a legfőbb Istenség leküldte egyetlen Fiát a földre, hogy az első emberpár vétsége által elkövetett bajokat eltörölje és így az emberiség mintegy a Sátán megvesztegetése által megváltódjék és kiszabaduljon a Sátán egyébként jogos fennhatósága alól; és hogy ez alól az eredendő bűn alól Jézus Krisztus – egy személyben ember és Isten – mentesüljön, szüztől született és csodálatos uton fogantatott; hogy e megváltási folyamat betetőzése a zsidók által való megfeszítésben állt, ami után teste föltámadt a sírból és később fölment a mennybe; hogy ennek az áldozatnak folytán mindazokat, – sőt föltehetőleg csak azokat, – akik haláluk előtt kinyilvánítják hitüket az eszmék e csoportjában, haláluk után tiszta fehérre mossa „a Bárány vére”, és az ő esetükben a hatás és visszahatás törvényének normális működése föl van függesztve; és hogy azok, akik nem nyilvánítják ki, nagyon valószínű, hogy örök kárhozatra jutnak, amelynek egyik velejárója, hogy örökre a pokol tüzében kell égni, a másik pedig, hogy örökre kivettetnek Istennek az emberi nem iránti szeretetéből.

El kell ismernünk, hogy ebben a teológiai struktúrában nincs hely a két ikertanítás számára, amelyet mind Urunk, mind Pál apostol kijelentett, hogy t.i. minden ember szelleme „a Krisztus mértékének tökéletességéig” fejlődik, mégpedig életük egymásutánján át, és a hatás-visszahatás törvényének segítségével. Ha az igazi keresztény csalhatatlan ismertetőjele a fenti tanok szerinti hit az ember bukásában és megváltásában, akkor az e hiten fölépülő egyházak számára valóban elfogadhatatlan mind az újraszületés, mind pedig a karma tana.

És mégis vannak bizonyos keresztény felekezetek és egyének, akik – bár úgy vélik, hogy joggal vallhatják és nevezhetik magukat keresztényeknek – nem ragaszkodnak e tanítások szószerinti értelmezéséhez. Némelyikük allegorikus és misztikus értelmet talál bennük, amely értelmezés helyt ad annak a meggyőződésnek, hogy egyetlen Szellemi Lélek sem veszhet el soha, vagy lehet kizárva az Isten szeretetéből, bármi legyen is a hite, és hogy „minden gyermekre elérkezik egykor lábaihoz, ha mégoly messze tévelyeg is”. A Liberális Katolikus Egyház egyik „hitvallása”, ahonnan ezt az idézetet vettük, a következőképpen hangzik:

„Hisszük, hogy Isten Szeretet, Hatalom, Igazság, és Világosság; hogy tökéletes igazságosság uralkodik a világon; hogy minden gyermeke elérkezik egykor lábaihoz, ha mégoly messze is téved. Hisszük, hogy Isten Atyánk, és testvérünk az ember; tudjuk, hogy akkor szolgálunk Neki legjobban, amikor legjobban szolgáljuk embertestvérünket. Így lesz majd rajtunk áldása és béke mindörökké.”

E közösség tagjainak nagy része elfogadja az emberi lélek örökkévalóságáról és halhatatlanságáról szóló tanítást; az ember tökéletesíthetőségét; a krisztusi jóvátételt, mint állandó belső élményt, amelyben a lélek szüntelenül befogadja Krisztus kiáramló, tökéletes Fényét, Életét és Kegyelmét, ezáltal megtisztul és megmenekül a sokkal nagyobb hibák elkövetésétől és a velük járó szenvedéstől, ami egyébként bekövetkeznék, és hisz az ok és okozat megmásíthatatlan és sérthetetlen törvényében, amely abszolút igazságosságot biztosít minden ember számára, mind a földi, mind a földöntúli világokban.

A vallás igazi mibenléte.

Mint hogy az újrászületés elfogadásánál vagy elvetésénél esetleg döntő tényező lehet, hogy vajon valóban ellenkezik-e a keresztény tanítással, most röviden meg kell vizsgálnunk a vallás igazi mibenlétét. Mi a vallás? Mi a hit mibenléte?

A vallás minden bizonnyal nem csupán a tanokhoz, dogmákhoz, hitvallásokhoz és szertartásokhoz való ragaszkodás, hanem a tudat egy élménye is. Legmagasabb fokán ez az élmény az Istennel való egyesülés extázisa, az egyedi fény belémerülése a Legmagasabb Lény ragyogásába. A cselekedetek mezején a vallás a szeretetből fakadó szolgálat. Minden vallás lényege, hogy szerinte éljünk, és a keresztény életet egyszerűen le lehet írni az efféle mondatokkal:

„Krisztus a mi alapkövünk.”

„Úgy cselekedjétek másokkal, ahogy óhajtanátok, hogy mások cselekedjenek veletek.”

„Keressétek a fenti dolgokat, ahol Krisztus ül az Atyának jobbján.”

„Tökéletesek lesztek, miként a ti mennyei Atyátok is tökéletes.”

„Az igazi fény” az Isteni Fény, amely mindenkinek világít, aki csak a világra jött.”

Mindehhez hozzá lehet még adni a biztatást, hogy egy napon a fény – ami mindenkinek világít – tudatosan beleolvad Isten végtelen világosságába.

Állandóan jelentkező emberi szükséglet egy olyan mélyen vallásos élet-bölcselet, amelyet az értelmű ítélszéke előtt is igazolni lehet. Legbenső lényegében, eredeti tisztaságában a kereszténység kielégíti e szükségletet azért, hogy fölfedi az eleven világosságot, amelyet csaknem kétezer évvel ezelőtt nagy alapítója hozott az embereknek. A közbeeső századok változásai és hozzájárulatai ellenére ma is fénylik ez a világosság. Minden rendű és rangú férfiak és nők tanúsítják ragyogását és az isteni Jelenlét és Erő közvetlen észlelését. A szellemi világosság megvilágosító ereje nem függ semmiféle dogma, vagy valamelyik hitvallás ismeretétől és elfogadásától. A spirituális igazság befogása nem kíván meg vak engedelmisséget, sem az okoskodó elme rabszolgaságát. A spirituális igazság sokkal inkább megkívánja befogadójánál a szabad, bilincstelen, tevékeny és tiszteletteljes elmét és a fölébredt intuíciót. Mert ott, az ember természetének legmagasabb részeiben lehet rábukkanni és megismerni az egész teremtésben, tehát a minden emberben is működő istenit. A szívnek, amely együtt érez a világ szenvedéseivel, a tevékeny elmének, amely a bölcsességre áhítozik, a fölébredt intuíciónak mindig fölfedi magát az isteni Jelenlét, hozzájuk örökké szól az isteni Hang. E soha el nem tűnő Jelenlét fölismerése, e fogékonyság a belső Hangra – ezek és csupán ezek a lényeges alkotórészei egy olyan hitnek, ami soha nem hagy cserben. Az eredeti kereszténység, amint az Újszövetségben megjelenik, egy ilyen hitnek a kinyilatkoztatása. Ha ezt a mértéket alkalmazzuk és figyelembe vesszük az idézett bizonyítékokat, nem követünk el erőszakot a keresztény ortodoxia ellen, amikor elfogadjuk az újrászületés tanát.

VI. FEJEZET

EMLÉKEZÉS ELŐZŐ ÉLETEKRE

Egy további ellenvetést az újraszületés ellen arra alapítanak, hogy látszólag semmi emlékképünk sincsen előző életeinkről. Kis gondolkodás azonban már megmutatja, hogy a megszerzett tudáshoz és képességhez semmiképpen sem szükséges és fontos, hogy emlékezzünk a megelőző nevelési folyamatra.

Nem kell emlékeznünk a járás, beszéd, olvasás és írás megtanulásának folyamatára, mert enélkül is meg tudjuk tenni mindezeket a dolgokat. Ugyanígy nem akadályozza meg az előző életek eseményei és tapasztalatai emlékének hiánya azt, hogy a belőlük származó képességeket későbbi testöltésekben fölhasználjuk. Az újraszülető Egó* maga valóban meg is őrzi mind az előző életeciklusok eseményeinek emlékét, mind pedig a megszerzett képességeket. Továbbá, mint ahogy ritkán őrizzük meg felnőtt korunkig a sok gyermekes erőlködés emlékét, ami a járás megtanulását kísérte, úgy nem jöhet le az új elme-agyba a számos előző élet sokrétű, nevelő célzatú tapasztalatának emléke sem. Ennek következtében, minthogy az előző életek drámájának súlya vissza van tartva, az elme szabadon vizsgálódhat és tehet magáévá új eszméket. Az emlékeknek ez a visszatartása lehet az alvilági Léthére való klasszikus utalások mögött, a vizekre, amelyek elfeledtetik a múltat. Az elmúlt életek gyümölcsei azonban minden új személyiségben ösztönök és veleszületett „adományok”, tehetségek, rokon- és ellenszenvek, a lelkiismeret szava képében fejeződnek ki.

* A III. Fejezetben említett, halhatatlan Szellemi Én.

Ezenfelül – amint meg fogjuk mutatni – feljegyezték az előző életek pontos emlékezetének számos bebizonyított esetét is* Ezzel fölmerül a negyedik probléma megoldása, amelyet azok nyújtanak, akik emlékeznek előző életeikre; a megoldás az, hogy bizonyos esetekben az ilyen emlékezés igaz, és ezáltal további nyomós bizonyítékot szolgáltat az újraszületés tana mellett«

Az emlékek visszaszerzése

Noha az újraszületés igazságának egyetlen végső bizonyítéka az ember saját elmúlt életeire való emlékezés, Bochas ezredes is igen meggyőző bizonyítékot szolgáltat „Les Ties Successives” (Az egymásutáni életek) című könyvében. E könyvben különféle érzékeny alanyokon végzett kísérleteket ír le, akiket hipnotikus úton a révület, a transz állapotába hozott. Az emlékezet visszaszerzésének nevezett eljárás útján sikerült a hipnotizőröknek alanyaikat visszavinniük előző testöltéseikbe, és ilymódon olyan részletekhez jutottak – gyakran történelmi jellegű részletekhez is – amelyeket a későbbi ellenőrzés egészen helyeseknek talált.

Az egyik tipikus esetben a kiválasztott kísérleti alany fiatal háztartási alkalmazott volt, aki jóformán alig részesült valami nevelésben és csupán kezdetleges történelmi ismeretekkel bírt. Mikor visszavitték előző életébe, a részletek nagy gazdagságával leirt eseményeket, kevésbé ismert történeteket, régi szokásokat és egyéb dolgokat, amelyekről jelen életében semminemű tudomása nem volt.

Föl vannak jegyezve olyan esetek is, amelyekben gyermekek emlékeztek, teljes éber tudattal előző életeik részleteire – például Dr. Semona ikerlánykájának klasszikus esetében – és ezeknek még nagyobb bizonyító értékük van. Az ilyen esetek nagyjából olyan gyermekekről szólnak, akik igen zseni korban haltak meg, csaknem azonnal újraszülettek, és így valószínűbbé tették az előző életeikre való visszaemlékezést.

Mme Raynaud fölfedezi előző otthonát

Mme Raynaud esete – aki egy ideig Dr. Durville asszisztense volt Párisban, – meggyőző bizonyítékát szolgáltatja az újraszületés elméletének. Mme Raynaudban előző életének emlékei spontán merültek föl, normális éber tudatában, és mikor ezeket az emlékképeket megvizsgálták, minden részletükben helyeseknek találták őket.

Mme Raynaud-t kora gyermekségétől kezdve kísértette egy sajátosan épített régi háznak a képe, amely gyönyörű parkban feküdt, valamely déli ország tiszta kék ege alatt. E ház teraszán látta magát, amint ide-oda sétál búsan és kedvtelenül, folytonos betegségek prédájaként, és mindig azt állította, hogy száz esztendővel előbb ott is halt meg tüdővészben, 25 éves korában.

1913-ban Mme Raynaud, életében először Olaszországba ment és Genuába érkezvén, azonnal fölismerte, hogy ez a város volt előző életének színhelye. Dr. Durville barátai, akik vendégül látták, azonnal vállalkoztak, hogy segítik megkeresni előző otthonát; de maga Mme Raynaud vezette őket át a városon, és végül ahhoz a házhoz, amelyet éber-álmaiban oly gyakran látott.

„Itt van! Ez az a hely, ahol száz évvel ezelőtt éltem és meghaltam!” – kiáltott fel, amikor az ut kanyarulata egy régi vidéki ház kapuját hozta eléjük.

„De hiszen – mondta házigazdája – ez az S. család háza. Mindenki jól ismeri őket Genuában, és nem lesz nehéz érdeklődni, hogy kik is éltek a házban az előző évszázadban.”

Ugyanennek a napnak estéjén Mme Raynaud, akinek pszichikus képességeit, úgy látszik igen felfokozta előző otthonának megpillantása, hirtelen fölkiáltott:

„Nem a temetőbe temettek, mint a többiek: a testem egy templomban nyugszik, egészen bizonyos vagyok benne!”

A körülmények nem engedték meg, hogy Mme Raynaud tovább maradjon Genuában, de Párisba való visszatérése után Dr. Durville gondos kutatást végzett olasz barátai között, mégpedig a következő eredménnyel. A genuai San Francisco d'Albaro templom levéltárában megőrizték annak az egyházközségnek halotti bizonyítványait, ahol az S. család háza feküdt. E bizonyítványok között a következő bejegyzést találták, és a másolatát elküldték Dr. Durville-nek:

„1809. október 23.

Johanna S. úrnő, De B. özvegye... aki az utóbbi pár éven át albaroi házában lakott, mindig betegesen, és akinek rossz egészségét az utóbbi napokban egy megfázás is fokozta, e hó 21.-én meghalt, az egyház minden szentségének fölvétele után; és a mai napon, a mi írásbeli engedélyünkkel, és a polgármester ugyancsak írásbeli engedélyével, testét a nyilvánosság kizárásával áthozták és eltemették a Hegyi Miasszonyunk Templomában.” (A szokásos aláírások.)

Megfigyelhető, hogy ez a halotti bizonyítvány három fontos pontban erősítette meg Mme Raynaud elbeszélését. E három pont: halálának megközelítő időpontja, tartós betegeskedése, és az a szokatlan tény, hogy testét templomban temették el, nem pedig – mint szokásos volt – a genuai temetőben.

Még mielőtt Dr. Durville tudomást szerzett volna ezekről a tényekről, vagyis az öntudatlan gondolatátvitel, a telepátia lehetősége ki volt zárva, egy kísérleti személy, akit a célból hipnotizált, hogy Mme Raynaud előző életéről részleteket tudjon meg tőle, azonnal leírta Genuát; fölfedezte Johanna úrnőt; némi habozás után kibetűzte családi nevét; azt állította, hogy már újraszületett; azután hirtelen fölkiáltott: „Dehát lehetséges ez? Hiszen ez Mme Raynaud... Az egyik a másikba olvad... A kettő egy és ugyanazon személy!”

Találkozás gyors újraszületés után

Az előző életekre való emlékezésnek igen sok más esetét is följegyezték. Az egyik igen figyelemreméltó esetet Delhiben észlelték. Egy fiatal, 8 éves hindu leánykának sikerült kikutatnia régi otthonát és előző életbeli rokonait. Ezt a történetet – amelynek igazságáról a Teozófiai Társulat egyik jól ismert tagja személyesen meggyőződött – a „Theosophy in India” 1936.január-februári számában közölték, amikor az eset még mindig figyelmet keltett.

Életének első három évében ez a kislány nem beszélt. Komor és elmélyedő gyermeknek mutatkozott. Negyedik évében kezdett el beszélni Muttra-beli otthonáról, amely helység Delhitől kb. 100 mértföldre van, de szülei és rokonai nem sokat hederítettek rá. A gyermeket tanítói egész értelmeknek találták és három-négy évvel később egyik szomszédjuk és jóbarátjuk, egy ügyvéd elhatározta, hogy megvizsgálja az ügyet.

A kislány azt szokta volt mondogatni, hogy előző otthonában sok pénze volt és sok édességet és gyümölcsöt evett. Részletesen leírta még férjének foglalkozását, házuk fekvését, tervét és falainak színét is. Utalt rokonaira is, és amikor férjét említette, a szokásos tisztelettel fejet hajtott hozzá. Sógora nevét megadta ugyan, de férje nevét ki nem ejtette volna, ami szintén szokásos Indiában. Azt állította, hogy két gyermek anyja volt, a egyik gyermeke még az ő életében meghalt, ő maga pedig tíz nappal második gyermekének, kisfiának születése után hunyt el.

A leánykát igen unszolták, hogy árulja el férjének nevét, hogy így a osalád ügyvédbarátja tovább folytathassa kutatásait. Leánypajtásait, akikkel játszadozni szokott, megkérték, hogy tegyék föl neki a kérdést, és egyiküknek le is írta a nevet, K.C. nevét, Muttrában. Ezt a felvilágosítást meg kellett erősíteni, ő pedig közben állandóan kérlelte szüleit, hogy vigyék el Muttrába, régi otthonába. Egy alkalommal, a leckeóra alatt sírni kezdett és kérte tanítóját is, hogy vigye Muttrába. A tanító tapintatos volt és azt felelte, hogy amíg férje nevét és címét meg nem adja, ez nem lehetséges. Még egyszer leírta tehát férje, K.C. nevét egy darabka papírra, és átadta tanítójának. Ez meggyőzte a szülőket arról, hogy előző felvilágosítása helyes volt és az ügyvéd levelet írt K.C. urnak Muttrába, megismertetvén az eset részleteivel, de nemigen várta, hogy megerősítést kap.

Egynéhány nap múlva Mr. K.C. azt felelte, hogy életének eseményei, amelyeket a leányka elbeszített, helyesek, és javasolta, hogy találkozzanak fivérével, aki abban az időben üzleti úton Delhiben tartózkodott. A kislány azonnal fölismerte férjének fivérét, és a kérdések és feleletek során kiderült, hogy a ház részletes leírása és Mr. K.C. felesége halálának körülményei mind teljesen helyesek voltak. A kislány is igen szeretett volna – előző életéből – sógorával Muttrába utazni, de minthogy a két család még csak barátságban sem volt egymással, ez nem történhetett meg.

A visszaemlékezés részleteinek megerősítése.

Mr. K.C.—t természetesen érdekelte az eset, és kevéssel azután lement Delhibe Muttrából, fiával együtt (akit a leányka hozott a világra előző életében), hogy megnézzék magának a fiatal hölgyet. A leány, mihelyt meglátta, könnyekben tört ki és tisztességgel meghajtotta előtte fejét. Mikor megkérdezték, ki ez a két személy, habozás nélkül azt felelte, hogy az egyik a férje, másik a fia. Részletesen elbeszélte férje rokon- és ellenszenvét, és pontosan leírta a férje testén lévő szemölcsöket és egyéb jegyeket. Mr. K.C. a leányka minden állítását megerősítette, a házból összegyűlt rokonok és barátok nagy meglepetésére. A kislány és a fiúcska rögtön nagy barátságot kötött egymással és igen jól érezte magát egymás társaságában. Így nagyon erős bizonyítást nyert, hogy a leányka előző életében Mr. K.C. felesége volt, ámbár az előző fizikai testéből való eltávozás után már két és fél évvel újra testet öltött.

Hogy csökkentse a megrázkódtatást, amit a hirtelen elválás a fiatal leánynak okozhatott volna, az ügyvéd sétakocsizásra vitte a társaságot Új-Delhibe. A leány és a kisfiú minden alkalommal együtt játszott és szemmel láthatóan igen élvezte egymás társaságát, úgy annyira, hogy az ügyvéd barát, aki kora gyermekébe óta figyelte a kislányt, megállapította, hogy soha oly boldognak nem látta, mint ez alkalommal.

De még egyéb tanújelét, ha nem is bizonyítékát adta a leányka annak, hogy valóban az elhunyt feleség testetöltése.

Mielőtt a társaság sétakocsizásra indult volna, odament édesanyjához és megkérte, hogy bizonyos ételeket készítsenek a vendégek számára, és hogy ezekkel kínálják meg őket, mikor végelegesen távozni akarnak. A kocsikázásból visszatérve, Mr. K.C. igen meg volt lepve, sőt bizonyos fokig meg volt döbbenve, amikor azokat a kedvenc ételeit látta maga előtt, amelyeket annakidején el-

hunyt felesége készített számára. Mr. K.C. elismerte, hogy – amint a kislány állította – ő és felesége igen boldog pár voltak, és felesége nagyon szerette őt.

A múlt életre való emlékezést jogilag is elismerik.

W.B. Seabrook „Arábiai kalandok” c. könyvében (William Seabrook: Adventures In Arabia, Harcourt, Brace and Company Inc., 1927.) elbeszél egy másik történetet, amelynek során nyilvánvalóan bebizonyosodott az emlékezés egy előző életre:

„Előzőleg minden emberi lélek sok emberi testöltésen ment keresztül... A legérdekesebb újrászületési történet, amelyet hallottam, egy bizonyos Mansour Atrash története. Djebelben legalább egy tucat ember kezeskedik érte. Ez a Mansour Atrash elvett egy 12 éves leányt, akit Ummrumman-nak, a Gránátalma Anyjának hívtak és nemsokára megölték egy portyázás alkalmával. Ezek a dolgok kb. 30 évvel ezelőtt történtek. Pontosán abban az órában, amikor Mansour Atrash meghalt – ezt a tényt később bebizonyították – többszáz mértfölddel odébb, egy druz családban fiú született, akit Hajib Abu Faray-nak neveztek el. Húsz éves koráig nem hagyta el szülőföldjét, a hegyvidéket; akkor azonban véletlen folytán elkerült Djebel Druse-ha, Mansour Atrash ágykori lakóhelyére. Mihelyt elérkezett, a hegyhez, így szólt: „Úgy látszik, álmodom. Ezeket a helyeket én már mind láttam!” – Amikor pedig a faluhoz értek, amelyben egykor Mansour Atrash élt, így szólt: „Ez az én falum, és a házam egy bizonyos utcában van, egy bizonyos sarkon!” – Végigment a kanyargós utcákon, egyenesen Mansour Atrash házához, odament egy elfalazott nyíláshoz, leszedette a téglákat és megtalált ott egy kis zsák pénzt, amelyről emlékezett, hogy előző életében oda rejtette. Később elvitték egy bizonyos szőlőbe, amely az Atrash-osaládé volt és amelynek kapcsán határvita állott fenn. Ő megmutatta a határokat, amelyeket – mint mondotta – akkor rakott le, amikor Mansour Atrash volt, és a druz bíróság el is fogadta őket. Így aztán annyi bizonyítékát adta azonosságának, hogy Mansour Atrash gyermekei elfogadták újrászületett apjuknak és az Atrash-családtól tíz tehéhatnyi gabonát kapott ajándéknak.”

Megerősített visszaemlékezés.

Az 1944. májusi „Life Digest” cikket közölte ezzel a címmel: „Ez a fiú már élt egyszer”, és ez a cikk az előző életre való visszaemlékezés példája:

1922. második negyedében egy hároméves indiai fiú, Tishwa Nath, az indiai Bareilly-ből azzal lepte meg szüleit, hogy pontos részleteket beszélt el nekik úgynevezett előző életéből. Azzal gyötörte atyját, hogy miféle hely az a Pilibbit, milyen messze van az Bareilly-től, és kérte, hogy vigye őt oda. Apja és anyja – egész tévesen – azt hitte, hogy az ilyesmire emlékező gyermekek fiatalon meghalnak, és minden lehetőt megpróbált, hogy elfeledtesse a fiúval furcsa képzelgéseit. Amint azonban nőtt a gyermek, csak még erősebben foglalkozott előző életével. Engedve könyörgéseinek, szülei végül is elvitték a Pilibbit-i állami középiskolába. A fiú azt mondta, nem emlékezik az épületre. és valóban, az épület egész új volt.

Tishwa Nath ezután azzal ejtette csodálatba hallgatóit, hogy gazdag részleteket adott elő Pilibbitben töltött előző életéről. Kimondta, hogy szomszédja bizonyos Lafa-Sunder Lal volt, aki igen büszke volt zöld kapujára, kardjára és puskájára, és aki házában udvarában táncos multságokat rendezett. Atyja – mondotta – földbirtokos volt, igen szerette a bort, a rohu-halat és a táncosnőket. Azt is állította, hogy ő maga állami iskolában tanult, vizsgát tett az urdu, hindi és az angol nyelvből, és eljutott a hatodik osztályig. Mindez később helyesnek bizonyult. Leírta a házat, amelyben lakott, bensőjével együtt, és amikor elvitték az épülethez, mindent pontosan olyannak találtak, amilyennek leírta, még a lépcső fekvését is. A kisfiú egy csoportos fényképen azonnal rámutatott Har Harai-ra, és ezt a megdöbbenően pontos emlékezést előző életére azzal tetőzte be, hogy rámutatott sajátmagára is: egy széken ülő fiúra. A fiú, akit a fénykép ábrázolt, Laxmi Karin volt, Babu Hal Karain fia, aki tüdőbajban halt meg 1918. december 15.-én, 32 éves korában. A Tishwa Nath által pontosan megadott egyéb részletek között volt a hatodik osztály fekvése a falusi iskolában, tanítójának külse-

je, a helységek neve, ahol dolgozott és személyes szolgájának neve. A fiú anyai nagybátyja e kijelentések közül sokat megerősített, olyan tényeket is, amelyeket már mindenki más elfelejtett.

Visszanyert emlékezet és képesség,

H. Fielding Hall, az „Egy nép lelke” c. könyv szerzője” („The Soul of a People”, Macmillian & Co., London) tanúskodik egy hétéves kislány esete mellett, aki részletesen elbeszélte neki előző életének történetét, mondván, hogy férfi volt, és bábszínházat játszott. Szülei – hogy próbára tegyék – vettek neki egy ilyen bábót. A kislány azonnal egész helyesen kezelte a zsinórokat, noha azelőtt még soha nem látott bábszínházat. – „Négyszer házasodtam meg – mondotta – két feleségem meghalt, egytől elváltam, egy pedig még élt, amikor meghaltam, és ma is él. Őt igazán nagyon szerettem. Az, akitől elváltam, rémes asszony volt.”

És rámutatva egy sebhelyre a vállán, így folytatta: „Látja ezt? Egyszer egy bárdot kapott föl és megvágott velem!”

Fielding Hall érdeklődött itt-ott és megtudta, hogy a gyermekén lévő anyajegy pontosan azonos egy seb helyével, amelyet egy hajdani bábszínház-tulajdonos a feleségétől kapott, és az asszonyt is kinyomozta. Az elvált feleség és az igen szeretett feleség még élt, és amikor a kislányt megkérdezték, miért nem megy és él együtt azzal a „feleség”-gel, akit oly nagyon szeretett, ezt felelte: „De hisz mindez egy előző életemben történt!” – Mindezek mellett a gyermek pontosan leirt nagy távolságra lévő helyeket és személyeket, akiket sohasem látott és csak előző életében ismert.

Az újrászületett katona.

Az „American Magazine” 1915. júliusi számában a következő esetet közölték:

A történetet egy minneapolis-i fényképésznő írta le. A fényképésznő testvérnénje a kis Annie-nak és az esetig sem ő, sem családjának egy tagja sem hitt és nem is tudott az újrászületésről.

„Annie, az én kis féltestvérem, aki nálam 15 évvel volt fiatalabb, furcsa kis bogár volt kezdetől fogva. Még csak nem is hasonlított családunk egy tagjához sem, mert barna volt, majdnem füstöképű, mi többiek pedig szőkék, világosan mutatva skót-ír származásunkat. Mihelyt összefüggő mondatokat tudott mondani, tündérmeséket mesélt magának, és csak a mulatság kedvéért leírtam mormolásait régi naplómba. Anyánk igen elfoglalt asszony lévén, Annie az én különös gondjaimra volt bízva. Nagyon büszke voltam rá. Bzek a fantáziaszülemények sohasem hasonlítottak a gyermekek szokott tündérmeséihez; mert a gyermekes képzelet mellett olyan tudástöredékek voltak bennük, amelyeket egy kisgyerek semmiképpen sem szedhetett össze magának.

Bgy másik különös dolog volt az, hogy mindent, amit csinált, mintha megszokott módon csinálta volna, sőt annyira ragaszkodott hozzá, bár soha sem tudta megmagyarázni, hogy miért. Ha látták volna azt az arcot, amivel fölemelte tejes-bögréjét, alig 3 éves korában, és egyetlen hajtásra kiitta, hangosan kacagtak volna! Ez különösen bántotta anyámat és több ízben meg is szidta érte Annie-t. A csöppség jó kis lélek volt és láthatólag igyekezett is engedelmeskedni; aztán

egy önfeledt pillanatában – megint csak okot adott a bosszankodásra. – „Nem tehetek róla, Édesanya – mondogatta könnyes hangon – mindig így csináltam!”

Oly sok ilyen apróság volt szokásaiban, beszédében, gondolataiban és viselkedésében, hogy végül is már nem törődtünk vele, és ő maga sem volt tudatában annak, hogy más volna, mint a többi gyermek. Egy napon, négyéves korában, valami miatt igen megharagudott apánkra és ott ülve, öszszegömbölyödve a földön előttünk kijelentette, hogy örökre elmegy tőlünk.

„Vissza az égbe, ahonnan jöttél?” – kérdezte apánk tréfás komolysággal. Ő csak a fejét rázta.

„Nem az égből jöttem tihozzátok – jelentette ki azzal a nyugodt meggyőződéssel, amit már régen megszoktunk nála – először a holdba mentem, tudjátok mi a hold, ugye? Valamikor emberek voltak rajta, de oly kemény lett, hogy el kellett róla jönnünk.” – Ez tündérmesének ígérkezett, úgy hogy már vettem is ceruzámat és naplómat.

Apám tovább kérdezett:

„Így hát a holdból jöttél hozzánk, ugye?”

„Ó, nem – felelte csak úgy mellékesen – már rengetegszer voltam itt, néha férfi voltam, néha meg nő.”

Oly derűs nyugalommal jelentette ezt ki, hogy apám szívből nevetni kezdett, ettől pedig dühbe gurult a gyermek, mert legkevésbé bírta azt, ha mulattak rajta.

„Igenis, igenis! – hangoztatta, méltatlankodva. – Egyszer Kanadába mentem, amikor férfi voltam. Még a nevemre is emlékszem.”

„Ugyan, ugyan! – csúfolódott apám – kis Egyesült Államok-beli leányok nem lehetnek férfiak Kanadában, és ugyan mi volt a neved, amire oly jól emlékezel?”

Egy pillanatig gondolkozott a kislány. „Lishus Faber volt” – próbálkozott, aztán nagyobb biztonnággal ismételte – „ez volt az, Lishus Faber.” – A hangok egymásba folytak, úgyhogy csak ezt tudtam belőle kihozni – és ez a név áll ma is a naplómban – Lishus Faber.

„És ugyan miből éltél, Lishus Faber, azokban a régi időkben?” – Apám akkor már a kijelentéseihez illő tréfás ünnepélyességgel kezelte, és ez megnyugtatta a kislány ideges testét.

„Katona voltam – adta meg diadalmasan a felvilágosítást – és kapukat vettem be.”

Ennyi van följegyezve. Emlékszem, hogy több ízben megpróbáltuk rábírní, hogy megmagyarázza ezt a furcsa kifejezést, de ő csak a szavakat ismételtette és dühös lett, hogy nem értjük. Képzőtehetsége megállt a magyarázat előtt. – Mi művelt társaságban éltünk, és én többször elmondtam ezt a jelenetet, hogy a kifejezés értelme felől érdeklődhessen – mint ahogy az ember elmondja egy szeretett gyermek viselt dolgait – de senki sem tudott okosabbat, mint csak találgatni jelentését.

Valaki arra biztatott, hogy menjek még tovább ebben a dologban, és egy évig tanulmányoztam Kanada történetére vonatkozó összes könyvet, amit csak megkeríthettem, keresve egy olyan csatát, amelyben valaki bevette a kapukat. Mindhiába! Végül egy könyvtáros egy úgynevezett „dokumentációs” történetkönyvhöz vezetett – egy furosa régi kötethez, amiben az s-ek olyanok, mint az f-ek, hisz ismerik! Ez már egy évvel később volt, amikor már elvesztettem minden reményemet, hogy a végére járjak ennek a kifejezésnek. – Szép, régi könyv volt, történetei közül igen sok érdekesen festői, de volt egy, ami elfeledtette velem a többi. -

Rövid leírása volt egy kicsiny, falakkal körülvett város bevételének, amit egy kis csapat katona vitt véghez, és ami valamiért kiváló haditett volt, de nem általános érdekű. Egy fiatal hadnagy kis csapatával – ez a mondat szökött rögtön szemembe – „bevette a kapukat”. És a fiatal hadnagy neve „Aloysius Le Fébre” volt.”

Eddig a történet.

Így tehát, bár az ennyire részletes visszaemlékezés inkább kivételes, mint szabályos, azt bizonyítja, hogy a régi életek nem merülnek szükségképpen feledésbe.

Az ösztön, mint emlékezés.

Elismerjük, ritka dolog, hogy valaki testileg emlékezzék elmúlt életeinek eseményeire, a természetben azonban mind az állatvilág, mind az emberi világ teljes bizonyosságot szolgáltat arra nézve, hogy az emlékezet megvan, velünk született képességek és tudás alakjában. Az állati ösztönt a teozófia úgy magyarázza, hogy az az emlékezésnek egy formája. Az a lélek, vagy tudat, amelyik példának okáért a kiskacsákon keresztül bontakozik ki, már korábban kifejlődött más kacsákon keresztül és ösztönösen tudja, hogy a kacsák tudnak úszni. A kacsák új agyukkal nem emlékeznek ugyan előző léteikre, áthozták azonban magukkal az ösztönt, amely ezek folyamánya, és így egész természetnek találják, hogy ússzanak. Ugyanígy lehet az állatvilágban minden szokást és cselekvési módot a faji emlékezésnek tulajdonítani.

A háziállatoknak gyakran vannak olyan szokásaik, amelyek fejlődésük korábbi szakaszaihoz tartoznak, amikor még a vadság állapotában éltek. A kutya például sokszor körben forog, mielőtt lefekszik, mert korábban, amikor még farkas volt, kényelmessé kellett taposnia magának ágyát az

erdőben vagy a vadonban. Ő sem emlékszik, akárcsak a kiskacsák, hanem ösztönét követi, ámbar az ő esetében már megszűnt ennek a cselekvésnek szükségessége.

Mi, emberi lények, igen hasonló ösztönszerű módon emlékezünk előző életeinkre.

Velünk született „adottságaink” – igazából nehezen megszerzett képességeink -, természetes rokon- és ellenszenveink, mind emlékezés múltunkra. A szerelem első látásra – az olyan szerelem, amelyik oly hirtelen lép föl és esetleg egy egész életen át tart – csupán a régi kötelék spontán megújulása. Mások iránt viszont velünk született ellenszenvet érzünk, és ennek gyökere is más életekben van, amikor viszonyunk nem volt boldogító. Minden új testetöltésünkbe tehát régi kapcsolatainknak inkább intuitív, mint részletes emlékét hozzuk magunkkal. Ezeknek az élményeknek gyümölcsei az új személyiségben veleszületett képességek, rokon- és ellenszenvek formájában nyilvánulnak meg, amelyeket máskülönben nehezen lehetne magyarázni.

CSODAGYERMEKEK

Ezzel elérkeztünk harmadik problémánkhoz, a csodagyermekhez. E jelenség típusait az alábbiakban mutatjuk be:

Nyolcéves fiú nyolcvan tagú zenekart vezényel.

„A nyolcéves olasz karmester, Ferruccio Burgo első fellépése szombaton a Carnegie Hall-ban óriási siker volt. – A göndörhajú, rövidnadrágos fiúcska az idegesség minden jele nélkül vezényelte a nyolcvantagú zenekart, amely öt operanyitányt és Beethoven Első Szimfóniáját játszott. A hivatásos kritikusok kiemelték jó ritmusérzékét, figyelemreméltó zenei emlékezetét és érzékét a dallamok iránt. Először Fiume-ben vezényelt a nyilvánosság előtt, négyéves korában.”

(Kivonat a New Zealand Herald 1948. márc. 2. számából.)

Skót csodagyermek.

A legjobb gyermekpszichológusok figyelmét Anglia minden részében egy hétéves Glasgow-i iskoláslány, Carol Gallacher vonta magára, aki kétéves korában franciául énekelt a Marseillaise-t, és akinek állandó olvasmánya Plato „Republica”-ja és Sir Thomas More „Utópiá”-ja.

Egyikük nemrég intelligencia-vizsgálatot végzett vele, és a teszteknel, amelyekkel kitüntetéssel vizsgázott, egyetemi hallgatók 145 pontot értek el, – ő pedig 181 pontot.

A Gyermeklélektani Klinika igazgatója, aki a vizsgálatokat ellenőrizte, ezt mondta róla:

„Ez a gyermek kétségtelenül lángelme! Csodálatos jövő kell, hogy álljon előtte.”

Carol ugyan már olvasta Thackeray „Vanity Fair”-jét”A Hiúságok Vására) és Swift—től a „Gulliver Utazásai”-t, de még mindig szeret babákkal játszani. A mozi azonban álomba ringatja.

„Számos csodagyermek mutatott nagy ügyességet a zenében. Ezek közé tartozik Mozart, aki még négyéves sem volt, és már zenét írt; Beethoven, aki nyolcéves korában a nyilvánosság előtt játszott és tízéves korában írt műveit már kiadták; Hummel, aki kilencéves korában hangversenyezett; Chopin, aki kilenc éves sem volt, de már koncertet játszott a nyilvánosság előtt; Mendelssohn, Brahms és Dvorzsák, akik mind korán kimutatták kivételes tehetségüket; Richard Strauss, aki hatéves korában polkát és dalt írt; és Samuel Wesley, aki hároméves korában orgonált és nyolcéves korában oratóriumot szerzett.”

(Kivonat a „The New Zealand Herald” 1947.január 28.-i számából.)

Mozart: a zenei, csodagyermek.

Donald Culross Peattie írja :

„Ez már valóban az utolsó hangverseny...”

A fiú, aki még nincs hatéves, játszik a csembalón, eljátszik egy hegedűszonátát, és a zongorán – amelynek billentyűzetét szöveggel beborítják, szimfóniákat kísér oly könnyedén, mintha látná a bil-

lentyűket. Megnevez bármely hangot a távolból is, akár egyetlen hang, akár akkord, és oly sokáig improvizál a csembalón, ameddig csak kívánják. A jegyek ára fél tallér!”

Így hirdette meg 1763-ban egy német újság – mintha valami vásári furcsaság volna – a világ leg-egyetemesebb zenei lángelméjét, Wolfgang Amadeus Mozartot. A közönség körében ott ült egy másik fiú is, a 14 éves Goethe, akire szintén a halhatatlanság várt. Sok év múlva is vissza tudott még emlékezni a vidám arcú kis muzsikusra, aki lila szatinból való fura, finom kis öltözékében oda-szaladt a csembaló előtti padhoz, fején rizsposros parókával és derekán piciny karddal, és szívét öntötte belé a csillogó hangokba.

Mozart úrfi abszolút hallással, csalhatatlan ritmusérzéssel és a harmónia iránti természetes megértéssel jött a világra, vagyis egy megmagyarázhatatlan teljességű adottsággal. Így történt, hogy a gyermek már négy éves korában elkezdett játszani a spinéten (a modern zongorának ezen az ősen), ötéves korában kezébe vett egy hegedűt és első olvasásra átbukdácsolt hat trión atyjával és egy barátjukkal együtt.

Ez a gyermek kottát olvasott és irt, még mielőtt a betűket ismerte volna. Hat éves korában irt szerzeményein már az első taktusokban fölismerhető, hogy az Mozart zenéje és senki másé. Kecsek és biztosak, bátrak, pontosak és szellemesek azok, egy páratlan stilisztá és egy nagy lélek alkotásai...”

(Kivonat a „The Rider’s Digest” 1947. februári számából.)

Az újraszületés tana megoldja a csodagyermek által fölvetett problémákat. Különös lángelméjüket előző életükből hozzák magukkal, amely életekben tökéletesen elsajátították tárgyukat. Az új életben pedig, minthogy ezáltal megszerezték maguknak a jogot hozzá, meg is kapják a megfelelő szülőket és a testet, amelyen át megszerzett lángelméjük kifejeződik; szokatlan tehetségüket így már kora gyermekségükben kimutatják.

Az emlékezet tudatos visszaszerzése.

Az összes előző élet hiánytalan emléke megőrződik, de nem az egymást követő testek agyában, hanem az Ego-nak, az egyéni, halhatatlan „kontinuum”-nak, folytonosságnak tudatában. Ahhoz, hogy ezt az emlékezetet az agy számára elérhetővé tegyük, bizonyos mentális mutatványt kell végeznünk. Meg kell szereznünk azt a képességet, hogy tudatosan elválasszuk magunkat fizikai, érzelmi és értelmi testünktől és halhatatlan Én-ünkkel, Egónkkal azonosítsuk magunkat. Rendes körülmények között megszoktuk, hogy testeinkkel azonosítsuk magunkat, pedig ezek a valóságban csupán öltözékei az igazi embernek.

Az agy eszköz csupán, a gondolat az erő, ami hajtja, a gondolkodó Szellemi Én-je a voltaképpeni forrása az értelemnek, ahonnan az a gondolat fölmerül. Aki első kézből akarja megismerni a filozófiai és szellemi igazságokat, annak el kell választania magát testétől és mély meditációba merülve kell ráébrednie Én-jének szellemi voltára, meg kell tudnia, hogy ő a belső, halhatatlan uralkodója testének. Minthogy az Egó a múlt minden részletét ismeri, ezután ez a múlt teljes egészében megismerhető,

A meditáció első célja, hogy a fizikai agyi tudatot fölemelje a benső Én-nel való egyesülésbe. Ezt meg lehet tenni, és a folyamat tudományos folyamat. A Rádzsa jogát, az egyesülés tudományát kell előbb tanulmányozni és elveit alkalmazni. Az ebből származó élmények során az ember ráébred a vallás és a bölcsélet alapvető igazságaira, Ez pedig olyan hittel ruházza fel, ami már nem vak, hanem első kézből való tudáson alapszik, tehát rendíthetetlen. Amikor régi életeinkre újból teljesen visszaemlékezünk, az újraszületés már nem elmélet többé számunkra. Attól kezdve természeti törvénynek ismerjük el.

Az ember tökéletesíthetősége.

Amikor az újraszületés tanának igazságát kétségbe vonják, egy másik ellenvetést is fel szoktak hozni; kétségbe vonják, hogy szükséges-e halálunk után a földre visszatérnünk, Azzal érvelnek,

hogy a tökéletes ember állapota a szellemi világokban is elérhető, tehát nem szükséges az újraszületés.

Válaszképpen rámutatunk arra, hogy a „Tökéletesség” vagy „Adeptusság”^{*} kifejezés nemcsak szellemi és értelmi tökéletességet jelent, hanem fizikai tökéletességet is. Az Adeptus ura lett fizikai testének, tökéletesite, és képes a normális élettartamot messze meghaladó ideig teljes egészségben tartani. Emellett ura minden természeti erőnek és energiának, és teljes tudomással bír a természeti törvényekről és folyamatokról. Ezt pedig csak a közvetlen tapasztalás teszi lehetővé. Mint ahogy nem lehet pusztán elméletben megtanulni az úszást vagy a repülést, hanem gyakorlatozni is kell a megfelelő elemben, úgy a fizikai anyag fölötti uralom és a fizikai tökéletesség sem érhető el másképpen, mint fizikai tapasztalatok eredményeként.

^{*} Az „Adeptus” a tökéletes ember, a természet titkainak ismerője.

A problémák megoldása.

Látjuk tehát, hogy az újraszületés és a karma tana logikus megoldását adja a négy problémának, amelyre az I. Fejezetben felhívtuk a figyelmet.

Nincs, és nem is lehet megérdemeletlen emberi szenvedés. Minden élmény azon egyén előző cselekvésének terméke, aki átéli az élményt, akár előbbi, akár jelenlegi életében követte is el a cselekedetet.

Az emberi lét célja a tökéletes ember fokának elérése, és ez a beteljesülés biztosítva van minden emberi lény Szellemi Énje számára.

A csodagyermek nem kaotikus sarjadzásai az emberi élet fájának. Annak a ténynek demonstrálásai ők, hogy minden egyéni ember már előbb is élt, törekedett és célokat ért el előző testöltésében. Ritka esetekben ezeknek a megvalósulásoknak gyümölcsei utat törnek maguknak a gyermeki agyon és testen át, és ha a szülők és tanítók elég értelmesek ahhoz, hogy fölismerjék a jelenséget, az okos vezetés révén a hajdani lángelme képes arra, hogy új életében már korán kivirágozzék.

Azok, akik azt állítják, hogy emlékeznek előző életeikre, semmiképpen sem rejtélyek az újraszületés hívei számára. Hogyha leírásaikat tények és bizonyítékok is támogatják, valóban előző életeik eseményeit idézik föl helyesen.

A TAN LÉNYEGE

Miután így megoldottuk a négy problémát és szembeszálltunk a legfőbb ellenvetésekkel, most nekifoghatunk magának a tannak megvizsgálásához. Az újraszületés egy az emberi életre vonatkozó tan és egy természeti elv kombinációján alapul. A tan – amelyet már kifejtettünk – az ember tökéletesíthetősége, az elv pedig a periodicitás. Az ember, szellemi lényegét tekintve, az Istenség egy magja. Ez a mag „elvetetik” a fizikain túli és a fizikai világokban, hogy a lehető legmagasabb fokra kifejlődjék. A természet emberi világában az olyan egyént, aki elérte ezt az állapotot, Adeptus-nak vagy tökéletesült embernek nevezik.

Idő és alkalom.

Nyilvánvaló, hogy ezt nem lehet egyetlen földi életben elérni. Még ha végig is éljük a teljes emberi életkort, akkor sincs sem elég idő, sem elég alkalom arra, hogy minden emberi képességet teljesen kifejlesszünk. Eszen az akadályon segít át a periodicitás, az apály és dagály, az eltávozás és a visszatérés elve. A naprendszernek is ennek a törvénynek engedelmessékednek, legparányibb alkotórészekkel együtt. Ugyanígy van az emberrel is, az Egó-val: nem egyszer, hanem igen sokszor lép be a születéssel egy-egy földi életbe és vonul vissza belőle a halál alkalmával.

Minden alkalommal változás áll be nemében, fajában, környezetében, alkalmában és tevékenységeiben. Ezek eredményeképpen minden életben tesz valami haladást, amíg végül megszerzi az összes szükséges tapasztalatokat, kifejleszti összes képességeit és legyőzi összes gyöngeségelt.

Ilymódon minden ember számára biztos a végső siker, mert minden ember Szellemi Én—je számára végtelen idő és a tapasztalatok nagy változatossága áll rendelkezésre, A fölfelé haladó spirális ösvényen, amelyen az ember eléri célját, az adeptusságot, minden ciklus az Egó ereje, élete és tudata egy részének fizikai testbe való leszállásából áll, majd visszatéréséből a spirálisnak egy mindig magasabb pontjára.

Leszállás a testbe.

Minden új ciklus azzal nyílik meg, hogy az Egó tudatában bizonyos idővel az előző ciklus befejeződése után változás áll be. Ezt a változást a keleti bölcsélet „tanha”-nak nevezi. A szanszkrit szó életszomjat jelent, az Egó növekedésének folytatására, bővebb és teljesebb önkifejeződésre szomjazik. Tudva, hogy ezeket csak úgy lehet elnyerni, ha újra belép a testi életbe, az Egó – amely az elvont értelem síkján és tudat színvonalán lakozik – a sűrűbb világokra fordítja figyelmét. Először a konkrét értelem síkjára vetítődik rá az egói erő, élet és tudat egy hármas sugara és ott mentális anyagot von maga köré, ilymódon lassanként megalkotva mentális testét.

Közben a sugár tovább hatol az érzelem világába, és ott hasonló módon megalakul a vágy-test. Végül eléri a fizikai világot és – rendszerint a fogamzás idején – hozzákapcsolódik az akkor keletkező első sejtpárhoz, amely később fizikai testté gyarapszik.* A születés előtti időszakban ezek a testek kifejlődnek és az Egó mindinkább tudomást vesz róluk. – A születés utáni folyamat megy tovább, az Egó mind többet vesz tudomásul mindhárom szinten, főképp a hetedik évtől kezdve. Normális körülmények között az Egó a teljes érettség idején van legjobban birtokában fizikai testének.

* A. Besant: A Study in Consciousness. – G. Hodson : The Miracle of Birth.

A halál utáni élet.

A fizikai tapasztalatok révén való növekedési folyamat egészen a halálig tart, amelynek pillanatát és módját az ok és okozat törvénye szabályozza. A halálkor letesszük fizikai testünket és megkezdődik a visszatérés folyamata. Bizonyos ideig, amelynek tartama nagyrészt a földön eltöltött élet érzelmi oldalának milyenségétől és erősségétől függ, az Egó érzelmi testében tudatos és az érzelmi szinten folytatja a „karma” learatását. Valószínűleg innen származott a halál utáni purgatóriumi élmények gondolata.

Az Egó ott értékes leckéket tanul meg, fejlődése előrehalad, végül pedig leteszi vágy-testét”asztrálisát) is és rálép hazafelé vezető útjának utolsó szakaszára. Ez az utolsó szakasz a mentális testben való élet, amely – minthogy mentes a vágytól egészen – teljesen boldog; ez az állapot felel meg némileg a vallásos tanításokban szereplő „paradicsom”-nak vagy „mennyország”-nak.

Amikor aztán már a legmagasabb aspirációk is meglették lehető leggazdagabb mentális kifejeződésüket, ennek az időnek is vége szakad és az Egónak azt az aspektusát vagy töredékét, amely ezt a ciklikus utazást megtette, a Magasabb Én visszaszívja megába, ahonnan jött. Az ember, a „tékozló fiú” hazatért.*

* G. Hodson : The Mystery of Death.

Az Egó ezután, a három alsóbb világ szempontjából, egyelőre nyugalmi állapotba kerül. Ez idő alatt képességekké, tehetségekké és adottságokká, erővé, bölcsességgé és tudássá alakul az éppen befejezett ciklus minden élménye és elért eredménye. Az életciklusnak ezt az aratását az Egó immár elidegeníthetetlen tulajdonként őrzi, és része ez azoknak a „mennyei kincseknek, amelyeket sem a moly, sem a rozsdá meg nem ront, sem a tolvajok el nem lophatnak” (Máté, VI. 20.) – vagyis a lélek igazi gazdagsága.

A nirvána elérése.

Ilyen – legalábbis részben – az ember egyetlen ciklusa, spirális fölfelé haladásában, sorsa kiteljesülése felé. Ha elérte a tökéletességet, fölszabadul a „születés és halál kerekétől”, minthogy kinőtte a további emberi, fizikai tapasztalatok szükségességét. Ezt a felszabadulást igen szépen fejezi ki Sir Edwin Arnold-nak Gautama Buddha Úrról, a nagy keleti tanítóról és bölcsről írt költeménye, („Light of Asia” „Ázsia Világossága”). E költeményben így írja le a tökéletesség állapotát:

„Nem éli többé azt, mit életnek mondnak;
Mít induláskor elkezdett, most vége.
Ami szándéka volt, miért emberré lett,
Ím, megért szilárdan a befejezésre.
Nem tér vissza többé sem élet, sem halál,
Nem kínozza többé élet sóvárgása,
Bűnök nem szennyeznek.
Földi öröm és bú
Nem tör már be örök békéje házába.
NIRVÁNÁBA megy be.
Egy minden étellel,
S mégsem él már.
Áldott, mert megszűnt a léte.
OM, MANI PADME, OM!
A harmatcsepp megint
Visszasiklik az üdv fénylő tengerébe.”

Mintha a Jelenések Könyvének III. részében, a 12. versben, ott visszhangoznának ez a tanítás arról, hogy végül is kinövünk a további újraszületés szükségességéből:

„Azt pedig, aki győz, oszloppá teszem az én Istenem templomában és abból többé ki nem jő.”
(János Jel. III.12.)

AZ OK ÉS OKOZAT TÖRVÉNYE

A természetben ismert okozati törvény tana, vagy a „karma” szoros kapcsolatban áll azzal a tanal, hogy az ember életek egymásutánján keresztül a szellemi tökéletességig fejlődik. A karma törvénye szerint minden emberi cselekedet, akár értelmi, akár érzelmi vagy fizikai, pontosan a neki megfelelő visszahatást váltja ki. – Ezek a visszahatások azonban nem következnek be mindig ugyanabban az életben, amelyikben a cselekedeteket végrehajtottuk.

Az ilyen esetekben elmaradnak mindaddig, amíg egy későbbi testetöltésben olyan körülmények be nem állnak, amelyek között jogos és helyénvaló, hogy az ember átélje őket; mert az ok és okozat törvényének működése megköveteli, hogy az okok visszahatásaikat azon a szinten, azon a síkon és abban a világban hozzák létre, amelyben az ok keletkezett. A fizikai cselekedetek fizikai hatásokat hoznak létre. Az érzelmi, értelmi és szellemi cselekedetek a nekik megfelelő világban hozzák létre hatásukat. Minthogy pedig egyetlen életnek minden fizikai tette nem hozhatja létre teljes visszahatását annak az életnek folyamán, szükségessé válik a visszatérés a földre, hogy meglegyen a lényeges feltétel: tudatműködés egy fizikai testben. – Mintha Pál apostol erre a szabályra célozna, miután kinyilatkoztatta a vetés és aratás törvényét és „Mert aki vet az ő testének, a testből arat veszedelmet; aki pedig vet a léleknek, a lélekből arat örök életet.”,Gal.VI.8.) E nézet szerint az előző életek érdemei és hibái határozzák meg a jelen élet körülményeit. Minden ember maga indítja el az okokat, amelyeknek későbbi tapasztalatai lesznek hatásai.

Speciális teremtés, véletlen vagy törvény?

Három elméletet állítottak föl, hogy megmagyarázzák az emberi élet és lehetőségek különbségeit, egyenlőtlenségeit és látszólagos igazságtalanságait. Ezek egyike a speciális teremtés elmélete,

amely szerint minden újszülött gyermeket frissen teremtett lénynek kell tekinteni. Ez a teória, amelyet a keresztény bölcsélet némely iskolája hirdet, sok tekintetben nem kielégítő, főként, mert az élet nyilvánvaló igazságtalanságaira csak egy megoldást nyújt: hogy t.i. azok Isten akarata, és hogy az élet és a halál misztérium, amelybe törvény-ellenes dolog betekinteni. Ezenkívül el kell ismerni, hogy a lelkek, akik múlt nélkül, hirtelen toppannak be a létezésbe, és mégis feltűnő értelmi és erkölcsi jellemvonásokkal bírnak, amelyek gyakran mások, mint szüleiké és családjuk tagjaié, éppoly elfogadhatatlan gondolat, mint megfelelője volna, hogy t.i. ha a csecsemők hirtelen bukkannának fel a semmiből, senkihez sem tartozva és mégis feltűnő egyéni, családi és faji jellegzetességeket mutatnának.

A véletlen.

A második elmélet: a véletlen. Sir Walter Scott beszél egy nevető bölcsről, aki az emberi életet egy átyuggatott asztallaphoz hasonlította. Mindegyik lyukhoz tartozik egy pontosan beléillő faszeg, de minthogy a szegek összevisza, nem a megfelelő lyukakba vannak bedugva, a legfurcsább hibák kell, hogy szülessenek ebből a véletlen elrendezésből. Vannak, akik azt hiszik, hogy testi és környezeti körülményeinket a születéskor és később is hasonló véletlenek határozzák meg.

A gondolkodó ember számára ez az elmélet éppoly kevésbé kielégítő, mint az előző. Miért volna éppen az emberi élet az egyetlen dolog a megnyilvánult világegyetemben, amit nem szabályoznak törvények? A tudomány az egész természetben szigorú törvényszerűségeket fedez föl, a legsűrűbb anyagtól a legfinomabb éterig, saját bolygónktól a legtávolabbi csillagig, az ázalék-állatoktól a naprendszerükig. Sir Arthur Eddington, az asztronómia akkori tanára a Cambridge-i egyetemen, 1929-ben azt mondta az anyagi világ erői mögötti törvényről, hogy az „tökéletes és sérthetetlen, és méltó, hogy az Isten elméjével hozzák kapcsolatba”.* Tekintve tehát, hogy az egész fizikai világban szoros törvényszerűség uralkodik, aligha lenne ésszerű föltételezni, hogy egy ember születésének és életének föltételei megválasztásánál hiányzik a törvényszerűség.

* Science and the Unseen World, (A tudomány és a láthatatlan világ), előadás.

Ha hiányozna, ez ellentmondana minden korok nagy bölcsei tanításának is, főleg pedig a hermetikus elvnek: «Amint fönt, úgy alant.»

A törvény.

Marad a harmadik az emberi élmények változatosságának három magyarázata közül: a törvény. Eszerint az emberi életkörülmények: az egészség, boldogság, tehetség és lehetőség, valamint a betegség, bánat, gyöngeség és korlátozás, mind a törvény pontos működésének eredményei, mind régi vetések aratásai.

Ha egyesítjük őket, az újraszületés és a karma tana olyan megoldását nyújtja az emberi élet és lehetőségek egyenlőtlenségi problémájának, amely mind a logikával, mind az igazságossággal összhangban áll.

A testi és lelki körülmények és képességek eltérései, különbségei, valamint a sokféle környezet, amelybe az emberek születnek és amelyben élnek, saját előző magatartásuk egyenes következményei.

H.P. Blavatsky ezt mondja:

„Karmája van az érdemnek és az érdemtelenységnek. A karma nem büntet és nem jutalmaz, hanem egyszerűen az egyetlen univerzális TÖRVÉNY; tévedhetetlenül és hogy így mondjuk, vakon irányítja az összes többi törvényt, amelyek mindegyike a saját okozati medrében hoz létre bizonyos hatásokat... ezek az okok halhatatlanok, vagyis nem küszöbölhetők ki a világból mindaddig, amíg törvényes következményeik nem lépnek a helyükbe és mondhatni ki nem törlik őket, és ezek az okok – hacsak létrehozójuk megfelelő hatásokkal ki nem egyenlíti őket még élete folyamán – követik az újraszületett Egót és elérik következő testetöltéseiben, amíg csak teljesen helyre nem áll az összhang a hatások és az okok között”.*

Összhang és zűrzavar.

Ámbár a karma elvont és megfoghatatlan, mégis az alap, amelyre a konkrét és érzékelhető világ felépül. Létrehozza az Egyetlen Értelmennek azokat a változatait, amelyekből az egyéniség áll, és amelyekből az „énség”-élmény keletkezik – ez az élmény illúzió, mert a legmagasabb valóság szemszögéből nézve nem képzelhető el egyedekre oszlás. A bajok az Egyetemes Értelmelem nyugal-mában beállott zavarok következményei, hangzavarok a természet harmóniájában. A zavarokat vég-ső fokon az önző emberi gondolatok okozzák, amelyek szükségképpen diszharmonikusak az önzet-len, személytelen, harmonikus, csöndes Nagyobb Értelmelemben. Minden mozgásra a mozdulatlanság-ba való visszatérés kell, hogy következzen, a nyugalmi állapotba, ami megelőzte és amiből keletke-zett. Minden hangzavarból a harmóniába kell visszatérni. A karma – a cselekvés hatása – nagyrészt ebből a kényszerű visszatérésből áll.

A törvény funkciója az, hogy fenntartsa azt a tökéletes ritmust, amely által az Egyetlen Értelmelem megnyilvánul. Ha ez a ritmus megzavarodik, a törvény azonnal összehangoló hatást fejt ki, és ez a funkciója okozza a fájdalmat. A diszharmonikus cselekedeteket annak az illúzióknak hatása alatt visszük véghez, hogy minden ember különálló lény. Akinek minden gondolata az Isteni Értelmelem harmonikus kifejezése, és akin át ez az Értelmelem tökéletesen működik, mert nem áll az útjában kü-lönválásra hajlamos egyéniség – az olyan ember szüntelenül az üdvösség állapotában van.

A fejlődés bizonyos szakaszán azonban önmagában véve nem rossz, hogy az ember megtapasztalja az egyéni különállást; a fejlődés egyik fokozata ez, és megfelel annak, amikor a növénynél kialakul a szára, amelyből később az ágak, levelek és virágokban teljesen kifejeződést nyer a nö-vény léte. Az egyéniség csak akkor válik a fájdalom forrásává, ha túlságosan hangsúlyozzuk vagy a kelleténél tovább fenntartjuk, és önzésre, túlzott versengésre, konfliktusra vezet. Ha az ember bár-melyik szinten támadóan harcol, megzavarja az Egyetlen Értelmelem harmóniáját. Ilyenkor aztán mű-ködésbe lép a törvény és helyreállítja a harmóniát, mégpedig olyan erővel, ami ellenállhatatlan. Ha az ember megkísérli, hogy ellenálljon e folyamatnak, csak fokozza szenvedését, még ha öntudatlanul teszi is. A fájdalom csökkentésének, majd végül kiküszöbölésének leghatásosabb lelki módja az, hogy az ember azonnal megjavul és megadja magát a törvénynek. Innen van e tanítás ismereté-nek nagy értéke.

A buddhizmus azt tanítja, hogy a „jó” karma elnyerésének akadályait öt szabály követésével le-het előmozdítani, amely szabályok a buddhizmus erkölcsi kódexében a következőképpen vannak kifejezve:

* Feltehetőleg "boldogító"-t jelent, mert minden karma jó, hiszen nevelő-hatású.

- 1.) Ne ölj.
- 2.) Se lopj.
 -) Se add oda magad tiltott nemi élvezeteknek.
 -) Ne hazudj.
- 5.) Ne élj részegítő vagy kábító szerekkel vagy italokkal.

Ez a vallás azt tanítja, hogy a nyomorúság oka a vágy, a sóvárgás, amely mindig megújul, a ki-elégülés után, anélkül, hogy ezt a célt biztosítani lehetne. Ha elpusztítjuk ezt a vágyat vagy elidege-nítjük magunkat tőle és szilárdan kitartunk a Nemes Nyolcszoros Ösvényen, felszabadítjuk magun-kat a fájdalomtól, a bánattól, a nyomorúságtól.

A Nemes Nyolcszoros Ösvény a következőkből áll :

- 1.) Helyes hit.
- 2.) Helyes gondolkodás.
- 3.) Helyes beszéd.
- 4.) Helyes cselekvés.
- 5.) Helyes megélhetési mód.

6.) Helyes törekvés*

7.) Helyes emlékezés.

8.) Helyes elmélkedés, amely szellemi megvilágosodáshoz, azaz a minden emberben ott lappangó Buddha-szerű képességhez vezet.

Ezt maga Buddha Urunk a következőképpen foglalta össze:

„Elállni minden bűntől,
elnyerni az erényességet,
megtisztítani szívünket,” *

* H.S. Olcott: „The Buddhist Catechism” (A Buddhista Katekizmus) 44. kiadás, 93-94. oldal

A helyes magatartásnak és a biztos boldogságnak ezt az egymásutóját nem úgy tekintik, mintha valami kozmoszon kívülálló Istenség vagy más isteni jótevő jutalma volna, hanem csupán az ok és okozat törvényének, azaz a karmának személytelen működéséből származtatják.

A két tan tehát, az újraszületés és a karma tana, tökéletesen kielégítő életbölcseletet ad. Válaszolnak egyébként megoldhatatlan és zűrzavaros problémákra. Ha helyesen értjük meg és intelligensen alkalmazzuk őket, erős ösztönzést adnak az önfegyelmzésre, csalhatatlanul elvezetnek az egészséghez, boldogsághoz, általuk felszabadíthatjuk magunkat a születés és halál kerekétől összes nyomorúságával együtt, és rátalálhatunk a biztos ösvényre, amely az élet teljességéhez vezet.

A KARMA A BIBLIÁBAN

A zsidó vallásnak és az eredeti kereszténységnek a karma törvénye is lényeges alkotórésze volt, bármennyire visszautasítják is az utóbbi hívei, hogy helyet csinálhassanak a helyettesítő áldozat tanának, amelyet érvénytelenítene.*

* De nem abban az értelemben, hogy Krisztus Urunk egyesítvén magát minden ember szellemi lelkével, mind-egyikkel megosztja saját tökéletessége fényét és életét. Ezáltal pedig erősíti a szellemi ember uralmát az anyagi fölött, csökkentvén vagy "megváltván" őt a vétkes hajlamoktól. Ámbár az emberek különböző fokban reagálnak erre a szüntelen szolgálatra, Ő, a szeretet és együttérzés Ura, szakadatlanul végzi áldozatát minden emberi lény javára.

Ezt a következő idézetekkel mutatjuk be, amelyeket a két vallás szentírásaiból vettük:

„Amint én láttam, akik hamisságot szántanak és gonoszságot vetnek, ugyanazt aratnak,”
(Jób, IV.8.)

„Mert szelet vetnek és vihart aratnak, (Hóseás, VIII.7.)

„Gonoszságot szántottatok, gonoszságot arattatok.” (Hóseás, X, 13.)

„Eképpen minden jó fa jó gyümölcsöt terem; a romlott fa pedig rossz gyümölcsöt terem.”
(Máté, V.17.)

„Megismertetett az Úr, ítéletet hozott; a gonoszt annak keze-munkájával ejtette el.”
(Zsoltárok, IX.17.)

„Tiéd Uram, a kegyelem is. Bizony te fizetsz meg mindenkinek az Ő cselekedete szerint.”
(Zsoltárok, LXII.13.)

(Példab. XXIV. 12.)

„Én, az Ur vagyok az, aki a szívet fürkészem és a veséket vizsgálom, hogy megfizessék kinek-kinek az ő utjai szerint és cselekedeteinek gyümölcse szerint.”

(Jeremiás, XVII.10.)

„Ennek okáért mindeneket az ő utjai szerint ítélem meg, Izrael háza, mond az Ur Isten...”
(Ezékiel, XVIII.30.)

„Nagy tanácsú és hatalmas cselekedetű, akinek szemei jól látják az emberek fiainak minden útja-it, hogy kinek-kinek megfizess az ő utjai szerint, és az ő cselekedeteinek gyümölcse szerint.”

(Jeremiás, XXXII.19.)

„Az atyákat nem ítélik halálra a gyermekek miatt, sem a gyermekeket nem ítélik halálra az atyák miatt; mindenkit a maga bűnei miatt ítélik halálra.

(Deuteronomia, XXIV.16.)

„Amely lélek vétkezik, annak kell meghalnia; a fiú ne viselje az apa vétkét, se az apa ne viselje a fiú vétkét; az igazon legyen az ő igazsága és a gonoszon az ő gonoszsága.”

(Ezékiel, XVIII. 20.)

„Isten szólt: Aki embervért ont, annak vére ember által ontassék ki.”

(Mózes I. könyve, IX.6.)

„Mert bizony mondom néktek, míg az ég és a föld elmúlik, a törvényből egy jóta vagy egyetlen pontocska el nem múlik, amíg minden be nem teljesedik.”

(Máté, V. 18.)

„Könnyebb pedig a mennynek és a földnek elmúlni, hogy nem a törvényből egy pontocskának elesni.”

Lukács, XVI.17.)

„Ne ítéljetek, hogy el ne ítéltessetek. Mert amilyen ítélettel ítélték, olyannal ítéltettek, és amilyen mértékkel mérték, olyannal mérnek néktek.”

(Máté, VII.1-2.)

„Amit akartok azért, hogy az emberek tiveletek cselekedjenek, mindazt ti is cselekedjétek azokkal; mert ez a törvény és a próféták.”

(Máté, VII.12.)

„Isten nem csúfoltatik meg; mert amit vet az ember, azt aratja is.”

(Gal. VI.7.)

„Mert az Ember Fia eljő az ő Atyjának dicsőségével, az ő angyalaival, és akkor megfizet mindennek az ő cselekedetei szerint.”

(Máté, XVI. 27.)

„Ki megfizet mindenkinek az ő cselekedetei szerint.”

(Rómabeliekhez, II.6.)

„Nyomorúság és szorongató veszedelem leszen minden gonoszt cselekvő ember lelkének.”

(Rómabeliekhez, II.9.)

„Dicsőség pedig, tisztesség és békesség minden jó cselekedőnek...

Mert nincsen Isten előtt személy-válogatás.

Mert akik törvény nélkül vétkeztek, törvény nélkül vesznek el, és akik a törvény alatt vétkeztek, törvény által ítéltetnek meg.

Mert nem azok igazak Isten előtt, akik a törvényt hallják, hanem akik a törvényt betöltik, azok igazulnak meg. „

(Rómabeliekhez, II.10-13.)

„Mert mindnyájunknak meg kell jelennünk a Krisztus ítélőszéke előtt, hogy kiki elvegye jutalmát annak, amit a testben cselekedett, aszerint, amit cselekedett, vagy jót, vagy gonoszt.»

(2.Kor. V. 10.)

„Azért, ha Atyának, nevezitek azt, aki személyválogatás nélkül mindent megítél az ő cselekedete szerint...”

(1.Péter, 1.17.)

„...És közületek kinek-kinek megfizetek az ő cselekedetei szerint.”

(Ján.Jel. II.23.)

„És láttam a halottakat, nagyokat és kicsinyeket, állni az Isten előtt, és a könyvek megnyittatának; és más könyv is nyittaték, mely az életnek könyve; és megítéltetének a halottak azokból, melyek a könyvben írva voltak, az ő cselekedeteik szerint.”

(Ján.Jel. XX.12.)

„És imé hamar eljövök; és az én jutalmam énvelem van, hogy megfizessenek mindenkinek aszerint, amilyen az ő cselekedete lesz.”

(Ján.Jel.XXII.12.)

„Azért mindenikünk maga ad számot ő magáról Istennek.”

(Rómabeliekhez, XIV. 12.)

A két ikertanítás: az okság elvének érvénye az emberi dolgokban és az ember tökéletessé fejlődése földi életek sorozatán keresztül, két okból fontos sokak számára. Először azért, mert logikus megoldást adnak egyébként megoldhatatlan emberi problémákra; és másodsor, mert lehetővé teszi, hogy az ember ésszerű alapokon hihessen mind a biztos igazságosságban, mind pedig a minden emberre váró dicső sorsban, ami a tökéletes segíteni tudás.

Ez a két tan valóban elengedhetetlen az olyan emberbarát lelki nyugalomához, aki egyúttal logikus ember is; mert az újraszületés és a kiegyenlítő törvény nélkül az emberi élet múlandósága és az emberi élmények egyenlőtlensége rejtély, amelyről visszapattan minden ésszerű megoldás. A kettő együtt viszont fénycsóvát vetít az emberi létre, amelynek világánál teljesen megérthető kezdetétől fogva, fejlődésén, viszontagságain és boldogságain keresztül, egészen dicsőséges céljáig.

Miután elménk is megvilágosodott, az értelemről merített bátorsággal nézhetünk szembe az élet nehézségeivel és megpróbáltatásaival; mert tudjuk, hogy egyedüli okuk saját előző bántó cselekedeteink, és hogy egyedül azzal tudjuk elejét venni, ha minden teremtmény iránt – ideszámítva saját testünket is – teljes ártalmatlansággal viseltetünk.

A helyes távlat és a helyes értékelés megadja az újraszületést vallóknak a lehetőséget, hogy az élet változó képeinek fényeit zavartalanul élvezzék, és egyszersmind fölismerjék az árnyak hasonlóan jelentés voltát; mert tudják, hogy mind a fények, mind az árnyak nevelő hatásúak, a szó szoros értelmében. Az emberiség szenvedéseit a galileai viharhoz hasonlíthatják, amely nélkül az alvó Krisztus nem ébredt volna föl; mert az emberi élet viharai éppen feszültségeikkel ébresztik tevékenységre az ember szunnyadó képességeit. E képességek fölhasználásával fejleszti ki magában ugyanis azt a további képességet, hogy egyrészt lecsillapítsa bensőjében a vihart, másrészt hatékony segítséget nyújtson viharban hányódó embertársainak.

Az újraszületés és a karma tehát ihlető és logikus életbölcseletet nyújt, és ezt a következő négy megállapítással lehet röviden kifejezni:

- 1.) Minden ember szellemi Én-jére biztos sorsként vár a tökéletes emberség.
- 2.) Az újraszületés, mint a fejlődés módszere, megadja a szükséges időt és alkalmakat önmagunk tökéletesítésére.
- 3.) A hatás és folyton módosuló visszahatás törvénye igazságot biztosít mindenki számára.
- 4.) A tökéletesség elérését a végtelen Isteni Erő belső jelenléte teszi bizonyossá, amely minden emberi lény szellemi Én-jében szüntelenül ott munkálkodik.